БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 167 (7614)
19 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Атом қуролини тақиқлаш ҳақидаги Мурожаатга имзо тўплаш катта муваффақият блан бормоқда.

Ватанимиз меҳнаткашлари бутун дун'ёда тинчлик ўрнатиш учун, халқларнинг осойишта яшаши учун якдиллик блан овоз бермоқдалар.

Майда колхозларни йириклаштириш — қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда энг муҳим шарт

Большевиклар партияси ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида миллионларча майда хусусий деҳқон хўжаликларини йирик коллектив хўжалик йўлига — социализм йўлига олиб келди. Колхоз тузуми қишлоқ хўжалигимизни тобора ривожлантириш учун чексиз имкониятлар яратиб берди.

Ўртоқ Сталин та'лим берганидек, майда хўжаликларга нисбатан йирик коллектив хўжаликнинг афзаллиги шундан иборатки, йирик хўжаликлар машиналарни ишлатиш, агрономия фани ютуқларидан кўпроқ фойдаланиш, ўғит солиш, меҳнат унумини кўтариш ва шундай қилиб тобора кўп миқдорда товар маҳсулоти етказиб бериш имкониятига эгадирлар.

Тарихий жиҳатдан қисқа муддатда қишлоқ хўжалигимизда катта ўзгаришлар юз берди. Колхоз тузумининг ғалабаси туфайли қишлоқ хўжалигимиз кенгайтирилган социалистик қайта ишлаб чиқариш қонуни асосида ривожланмоқда.

Республикамиз қишлоқ хўжалигида ҳам катта ўзгаришлар бўлди. Колхозларнинг тузилиши қишлоқ хўжалигимизнинг асосий тормоғи бўлган пахтачиликни ҳам тез ривожлантирди.

ВКП(б) Марказий Комитети февраль Пленуми қишлоқ хўжалиги олдига аҳолини озиқ-овқат ва енгил саноатимизни хомаш'ё блан мўл-кўл та'минлаш ва давлат ихтиёрида етарли миқдорда запас тўплаш вазифасини қўйди. Колхозлар давлатдан олаётган катта ёрдамлари туфайли ҳозир бу вазифани муваффақият блан бажармоқдалар.

Ўтган йили республикамиздаги колхозлар пахтанинг умумий ҳосили жиҳатдан, энг серҳосил йил бўлган 1941 йилдан ҳам ўзиб кетдилар. Жамоат чорва молларининг сони ҳам икки мартадан зиёд ортди, колхозчиларнинг даромади кўпайди. Ўтган йили республикамиз колхозлари 1948 йилга қараганда 1 миллиард 766 миллион сўм ортиқ даромад қилдилар. Колхозларнинг бўлинмас фондидаги маблағлар 284 миллион сўмга кўпайди.

Республикамизнинг пахтакор районлари 1940 йилга қараганда трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарини бу йил икки марта кўп олдилар. Экскаваторлар ва бошқа ер қазиш машиналари 8 марта кўпайди. Шу йилнинг ўзидаёқ республикамиз МТС ларида тракторлар 32 процент, умуман қишлоқ хўжалик машина асбоблари 45 процент, автомашиналар 54 процент, экскаваторлар 88 процент кўпайди. Эндиликда биз яқин фурсатда пахтачилик ишларини батамом машиналаштиришга ўтиш учун ҳамма имкониятларга эгамиз, деб айта оламиз.

Аммо, шу барча қудратли техникадан ҳали ҳам етарли даражада унумли фойдаланаётганимиз йўқ. Бунга республикамизда майда колхозларнинг жуда кўплиги сабаб бўлмоқда. Бу колхозлар ер карталарининг кичкиналиги сабабли машиналардан тўла фойдаланаолмайдилар. Бундай майда колхозлар жамоат хўжалигини муваффақиятли равишда ривожлантираолмайдилар, уларга йирик юксак маҳсулдор жамоат чорвачилигини ривожлнтириш, ўз кучлари блан янги қишлоқлар қуриш, жамоат даромадини кўпайтириш оғирлиқ қилади.

1950 йил бошларида олинган ма'лумотларга қараганда республикамиздаги колхозларнинг 20 проценти 200 гектаргача, 26 проценти 200 дан 300 гектаргача, 54 проценти 300 гектардан ортиқ ерга эга бўлган. Ер майдонларининг камлиги майда колхозларда мураккаб машиналардан тўла фойдаланиш, ўз хўжалигини тез сур'атлар блан ривожлантиришга имконият бермаган.

Масалан, Тошкент область Мирзачўл районидаги колхозларни олайлик. Мирзачўлда 56 колхоздан 3 таси 90 гектаргача, 9 колхоз 130 гектаргача, 14 колхоз 210 гектаргача ва 29 колхоз 350 гектаргача ерга эга бўлган. Шу райондаги 3 та майда колхоз ўрта ҳисоб блан 200 минг сўмдан даромад қилган бўлса, 29 та йирик колхоз 1 ярим миллион сўмдан даромад қилган. Ҳарбир йирик колхоз эккан ҳарбир гектар пахтасидан 3.260 сўм даромад қилган бўлса, майда колхозлар бунга қараганда икки марта кам даромад олганлар.

Майда колхозларда ишлабчиқариш харажатлари 70 процентни ташкил қилса, йирик колхозларда 47 процентни ташкил қилади. Майда колхозларда деярлик чорвачилик ҳам яхши ривожлантирилмаган. Жамоат бинолари жуда кам қурилган.

Пахтачиликни янада машиналаштириш соҳасидаги вазифалар суғориладиган ер майдонларини тракторлар ва йирик машиналарнинг унумли ишлашига ҳалақит бермайдиган даражада кенгайтиришни талаб қилади. Суғориладиган участкаларни кенгайтириш юзасидан ҳам катта ишлар қилиш керак. Лекин майда колхозларнинг бунга қурби етмайди. Майда колхозлар ирригация ва мелиорация тормоқларини тартибга солиш учун етарли миқдорда ишчи кучига ҳам эга эмаслар.

Қисқаси; майда колхозлар бутун қишлоқ хўжалигини ва пахтачиликни ривожлантиришга, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлашга тўсқинлик қилмоқда. Пахтачиликни ва бутун қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун энг тўғри йўл майда колхозларни бирлаштириш ва уларни катта ер майдонлари бўлган йирик коллектив хўжаликларга айлантиришдир.

Йирик коллектив хўжаликнинг афзаллиги кейинги йилларда бирлашган бирқанча йирик колхозларнинг тажрибасида равшан кўринди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов раис бўлган Кагановчи номли колхознинг муваффақиятлари бунга мисол бўлаолади. Бу колхоз 1935 йилда Куйбишев номли колхоз блан, 1946 йилда Молотов номли колхоз блан бирлашди. Бу майда колхозлар илгари гектаридан 7—8 центнердан ортиқ ҳосил етиштирмас эдилар. Ҳозир Каганович номли колхоз 540 гектар ерга пахта экиб, йил сайин гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштирмоқда. Ўтган йили колхоз 8 миллион сўмдан ошиқ даромад қилди ва колхоз а'золарига ишлаган ҳарбир меҳнат куни учун 16 сўмдан пул ва 3 килограммдан ғалла берилди. Колхозда чорвачилик, пиллачилик ва боғдорлик ривожланган. Кейинги йилларда колхоз жуда кўп янги бинолар қурди. Ҳозирда янги социалистик шаҳарча қуришга киришди.

Андижон районидаги Дзержинский номли, Ленин районидаги «Сталинчи», Охунбобоев районидаги Фрунзе номли, Бувайда районидаги Сталин номли ва бошқа ўнлаб-юзлаб колхозлар ҳам йириклашгандан кейин шундай катта муваффақиятларга эришдилар.

Кейинги вақтларда республикамизнинг бирқанча область ва районларида майда колхозларни йириклаштириш ҳаракати бошланди. Чунончи Фарғона областида 45 колхоз бирлашди. Ҳозир бу колхозлар 400 гектардан пахта майдонларига эга бўлдилар. Ишчи кучлари икки баравар кўпайди, ма'мурий ходимлар камайди. Бу колхозлар бирлашгандан кейин ҳарбир колхоз партия ташкилотида коммунистлар сони 18—20 тага етди.

Колхозларнинг йириклашуви, ғўза парваришини кучайтиришга ҳам катта ёрдам берди. Колхозчилар энди биргалашиб, барча пахта майдонларида мўл ҳосил етиштириш учун фидокорлик блан меҳнат қилмоқдалар.

Республика партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органлари йирик ижтимоий хўжаликларнинг устунлигини колхозчиларга ҳартомонлама тушунтириб беришлари, майда колхозларнинг бирлашиш йўлидаги ҳаракатига бошчилик қилишлари керак.

Майда колхозларни бирлаштирмасдан олдин ҳарбир колхознинг иқтисодий ҳамда ташкилий ва хўжалик имкониятларини чуқур ўрганиш, илгари бирлашган колхозларнинг тажрибаларини тўла ҳисобга олиш керак. Майда колхозларни бирлаштирган вақтда тракторлар, комбайнлар, пахта териш ва бошқа машиналардан унумли фойдаланиш учун зарур шароит яратилишига, колхозларнинг кучи ва маблағлари блан янги обод қишлоқлар барпо қилишга, колхоз ишлабчиқаришида электр қувватидан фойдаланишга э'тибор қилиш керак.

Суғориладиган ерлардаги деҳқончилик шароитида ирригация тормоқларининг бирлиги ва сувдан тўғри фойдаланиш катта аҳамиятга эгадир. Шунинг учун ҳам колхозларни йириклаштирган вақтда буни ҳисобга олиш керак.

Майда колхозларни бирлаштириш колхозчиларнинг ўз хоҳиши блан ўтказилиши, бу масала муҳокама қилинадиган умумий йиғилишга колхоз а'золарининг камида учдан икки қисми албатта қатнашиши лозим.

Колхозларни йириклаштириш ишларини кампанияга айлантириш керак эмас. Майда колхозларни бирлаштириш ишларига ҳартомонлама пухта тайёргарлик кўриш ва шунингдек ҳозирнинг ўзидаёқ бирлашган кучлар блан ғўза парваришини янада яхшилаш мақсадида бирлашишни истаган колхозчиларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватлаш лозим.

Бу соҳада қишлоқ хўжалик мутахассислари зиммасига ҳам катта мажбурият юклатилган. Улар ер майдонларини тўғри тузиш, сувдан фойдаланиш, тракторлар ва бошқа машиналардан унумли фойдаланиш йўлларини белгилашда колхозларга ёрдам беришлари керак. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги колхоз қурилиши ишлари бошқармаси ҳам ўз ишларини тубдан қайта қурмоғи лозим.

Майда колхозларни йириклаштириш, йирик колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш соҳасидаги биринчи қадамдир. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари колхозларда меҳнатни уюштириш ишларини яхшилаш соҳасида янада зўр бериб ишлашлари керак. Чунки йирик хўжалик янада моҳирлик блан раҳбарлик қилишни, колхозда меҳнатни ташкил қилишнинг асосий формаси бўлган доимий ишлабчиқариш бригадаларини мустаҳкамлашни талаб қилади. Колхоз раисларини ва колхознинг бошқа раҳбар ходимларини танлашга айниқса катта э'тибор қилиш керак.

Майда колхозларнинг йириклашуви — колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлаш, республикамизда қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий ҳамда етакчи тормоғи бўлган пахтачиликни ривожлантириш сталинча программасини бажаришнинг муҳим шартидир.

ҒАЛЛА ТОПШИРИШ ИЛҒОРЛАРИ

САМАРҚАНД, («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Чархин районининг илғор колхозлари давлат ғалла мажбуриятини муддатидан олдин бажармоқдалар. Тельман қишлоқ советидаги «Ҳосилот» колхози (раиси ўртоқ Жомуратов) 205 центнер, Арабхона қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхоз (раиси ўртоқ Эргашев) 320 центнер ғалла топширдилар. «Маданий инқилоб», «Сталинград», Ворошилов номли колхоз, ҳаммаси бўлиб 9 колхоз ғалла топшириш мажбуриятини бажарди.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Украина ССР Фанлар академияси ва СССР Медицина фанлари академиясининг ҳақиқий а'зоси В. П. Филатовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида

Кўз касалликларини даволаш соҳасида қилган катта кашфиётлари ва буюк хизматлари учун ҳамда илмий кадрлар тайёрлаганлиги учун, туғилган кунига 75 йил тўлиши муносабати блан Украина ССР Фанлар академияси ва СССР Медицина Фанлари академиясининг ҳақиқий а'зоси Владимир Петрович Филатовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилсин ва **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ШВЕРНИК.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1950 йил 15 июль.

В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИНИНГ ЎНОЛТИНЧИ ТОМИ ЛАТИШ ТИЛИДА

РИГА, (ТАСС). Латвия Давлат нашриёти В. И. Ленин Асарларининг ўнолтинчи томини латиш тилида нашр этди.

Бу томни ВКП(б) Марказий Комитети ҳузуридаги Маркс—Энгельс—Ленин институтининг филиали—Латвия К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти таржима қилган.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ УЧУН ЯНГИ ЎРИМ-ЙИҒИМ МАШИНАЛАРИ

СССР Қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг корхоналари ўрим-йиғим машиналари ишлаб чиқаришни ўтган йилдагига қараганда анча кўпайтирдилар.

Мамлакатнинг асосий ғаллакор районлари шу йилнинг биринчи ярмида 1949 йилнинг олти ойи давомида ишлаб чиқарилганга кўра деярлик уч марта кўп ўзиюрар комбайн ишлаб чиқардилар.

Украина машина-трактор станциялари бир мингдан ортиқ ўзиюрар комбайн олдилар. Волга бўйидаги, Шимолий Кавказ ва Сибирь районларига ҳам кўпгина ўзиюрар комбайн жўнатилди.

Тракторга қўшиб ишлатиладиган пичан ўриш машиналари ишлаб чиқариш кенгайтирилди, министрликка қарашли корхоналар бу йил кўкламда ва ёзда қишлоқ хўжалиги учун 20,5 мингдан ортиқ пичан ўриш машинаси тайёрлаб бердилар. Қозоғистонга, Олтой ўлкасига, Новосибирск областига кўп миқдорда пичан ўриш машиналари юборилди.

Пичан ўриш ишлари учун талай миқдорда трактор хаскашлари ҳам ишлаб чиқарилди.

Ўрим-йиғим машиналари жўнатиш сур'ати тобора ошмоқда. (ТАСС).

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ ОЛДИДАН

ОЛМАОТА, (ТАСС). Қозоғистонда пахта теримига тайёргарлик кучайиб кетди. Жанубий Қозоғистон корхоналарининг тикучилик цехларида теримчилар учун махсус этаклар тайёрланмоқда. Ҳар этакда учта хона бўлиб, этаклар пахтани сортларга ажратиб териш имкониятини беради.

Колхозлардан қабул пунктларига пахта ташиш учун қоплар тикилабошланди. Пахтани қоплаш ишлари машиналаштирилади. Пахта қоплаш учун махсус ускуна тайёрланади.

Тайёрлаш базаси кенгайтирилади. Жамбул областидаги Бойқадам, Оқўзак, ва Новоивановка қишлоқларида учта янги қабул пункти ташкил қилинди. Пахтани ғарам қилиш учун 154 та майдонча тайёрланди. Тайёрлаш пунктлари ва пахта заводларининг автопарки бу йил бирнечаўнлаб янги юк машинаси олади.

Ҳиндистон Бош Министри Пандит Жаваҳарлал Неру жанобларининг СССР Министрлар Совети Раиси И. В. Сталинга 13 июльда қилган мурожаати

Бизнинг Элчимиз Москвада Ташқи Ишлар Министрлигида қилган суҳбатларида Ҳиндистоннинг Қуриядаги низо' масаласида тутган йўлини тушунтириб берди. Ҳиндистоннинг мақсади низо'нинг кенгайишига йўл қўймасликдан ва Хавфсизлик Советини ҳозирги боши берк кўчадан чиқариш йўли блан бу низо'ни тез фурсат ичида тинч йўл блан бирёқлик қилишга ёрдам беришдан иборатдир, токи Хитой Халқ Ҳукуматининг вакили Советда ўз ўрнини эгаллай олсин, СССР Хавфсизлик Советига яна қайтиб келаолсин ҳамда СССР, Америка Қўшма Штатлари ва Хитой бошқа сулҳпарвар давлатларнинг ёрдами блан ва улар блан ҳамкорлик қилиб, Хавфсизлик Совети доирасида ёки бу Советдан ташқарида ғайри расмий алоқа воситаси блан низо'ни тугатишга ва Қурия масаласини узил-кесил ҳал этишга асос қўябилсинлар. Мен Сиз Жаноб Олийларининг тинчликни қувватлашга ва, бинобарин, Бирлашган Миллатларнинг бирдамлигини сақлаб қолишга қат'ий бел боғлаганлигингизга тўла ишонганим ҳолда, инсоният бахт-саодатининг омили бўлган ана шу умумий мақсадга эришиш учун Сиз юксак обрўйингиз ва та'сирингиздан фойдалансангиз экан деб Сизга шахсан мурожаат қилишга жур'ат этаман.

Жаноб Олийлари, Сизга бўлган комил эҳтиромимни қабул қилғайсиз.

И. В. Сталиннинг Неру жанобларига жавоби

ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БОШ МИНИСТРИ ПАНДИТ ЖАВАҲАРЛАЛ НЕРУ ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

Сизнинг тинчлик йўлидаги ташаббусингизни табриклайман. Қурия масаласини Хавфсизлик Совети воситаси блан, беш буюк давлат вакилларининг, шу жумладан Хитой Халқ Ҳукумати вакилининг албатта иштирокида, тинч йўл блан ҳал этиш мувофиқлиги ҳақидаги нуқтаи назарингизга тўла қўшиламан. Қурия масаласини тез фурсат ичида ҳал қилиш учун Хавфсизлик Советида Қурия халқ вакилларининг фикрини эшитиш мувофиқдир деб ўйлайман.

Сизга ҳурмат блан
Совет Иттифоқи Бош Министри.
И. СТАЛИН.
15 июль

Ҳиндистон Бош Министри Пандит Жаваҳарлал Неру жанобларининг И. В. Сталин номига 16 июльда юборган ахбороти

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БОШ МИНИСТРИ И. В. СТАЛИН ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

Сиз Жаноб Олийларининг тез қайтарган умидбахш жавобингиз учун беҳад миннатдорман. Мен бошқа манфаатдор ҳукуматлар блан дарҳол алоқа боғлайман ва яқин фурсат ичида Сиз Жаноб Олийларига яна мурожаат қилаоламан деб умид этаман.

Ҳурмат блан
ЖАВАҲАРЛАЛ НЕРУ,
Ҳиндистон Бош Министри.

Озарбайжон пахтакорлари Ўзбекистон пахта далаларида

Мусобақадошлар иштирок қилган кенгашда

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Андижон область мухбиридан).

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Андижон областининг Ленин, Марҳамат, Сталин ва Холдевонбек районларидаги колхозларда бўлдилар. Меҳмонлар бу районлардаги пахта усталарининг энг яхши тажрибаларини ўрганиш блан бирга ғўза парваришида йўл қўйилаётган жиддий хато ва камчиликларни ҳам очиб бердилар.

Ленин районида ўтказилган районлараро кенгашда Озарбайжон пахтакорлари вакилларининг раҳбари ўртоқ Мустафаев доклад қилди. У, Ўзбекистон пахтакорларини Озаржайжон пахтакорлари номидан табриклаб, ҳар иккала республика ўртасида тузилган социалистик мусобақа пахтачиликни ривожлантиришда, мамлакатимизга кўпроқ пахта етказиб беришда катта аҳамиятга эга эканлигини айтди.

Ўртоқ Мустафаев Ленин ва Марҳамат районларидаги колхозларда ғўза парваришининг бориши ҳақида бундай деди:

— Биз бу ҳар иккала райондаги бирқанча колхознинг далаларида бўлдик. Ҳақиқатда ҳам бу районларнинг пахтакорлари ўз социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, анчагина ютуқларга эришганлар. Биз, озарбайжонлилар, кетман чопиғи ўтказиш, ғўзани қондириб суғориш ва ўғитлашда анча бой тажрибалар блан танишдик. Далаларда мўл ҳосил етиштирилмоқда. Бироқ биз бориб кўрган колхозларнинг кўпчилигида ғўзани парвариш қилишда жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилмоқда. Сифатли культивация ўтказиш, чанқаган ғўзаларни қондириб суғориш ишлари ёмон ташкил этилган. Колхозларда кўсак қурти, ўргимчаккана ва ширага қарши кураш яхши уюштирилмаганлиги натижасида, бирқанча жойда ҳосилнинг нобуд бўлиш хавфи туғилмоқда. Биз биронта ҳам колхозда бу жиддий хавфнинг олдини олиш учун етарли чора кўрилаётганини кўрмадик.

Ўртоқ Мустафаев ўз сўзида ба'зи район қишлоқ хўжалик бўлимларининг агрономларини, шунингдек МТС ходимларини пахтачилик ишига ёмон раҳбарлик қилаётганликлари учун қаттиқ танқид қилди. У, Ленин район қишлоқ хўжалик бўлимининг бош агрономи ўртоқ Малишевнинг участка агрономларига раҳбарлик қилмаётганлигини қоралади. Биз биронта колхозда ҳам агрономларнинг бевосита дала ишларига раҳбарлик қилиб юрганини учратмадик.

Ленин районидаги Каганович номли колхознинг раиси ўртоқ Т. Мат'ёқубов кенгашда сўзга чиқиб, колхозда кўсак қурти ва бошқа ҳашаротларга қарши кураш ёмон уюштирилганлиги натижасида айрим участкаларда ҳосилнинг нобуд бўлиш хавфи туғилганлиги ҳақида вакиллар томонидан аниқланган камчиликларни тугатиш учун барча чоралар кўрилаётганлигини айтди.

Марҳамат районидаги Чапаев номли колхознинг раиси Тожибоев, Ленин район Стрелков қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг раиси Розиқов, агроном Малишев, Ленин район партия комитетининг секретари А. Ризаев, Марҳамат район партия комитетининг секретари Хайдаров ўртоқлар ўз сўзларида Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари томонидан аниқланган камчиликларни э'тироф этиб, ғўза парваришини кучайтириш, ҳашаротга қарши курашиш учун барча воситаларни сафарбар қилажакларини айтдилар.

Андижон область партия комитетининг секретари ўртоқ Мирзааҳмедов сўзга чиқиб, Ленин ва Марҳамат район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари пахтанинг бўйига мағрурланиб кетиб, июль ойида ғўза парваришини сусайтириб юбораётганлигини қаттиқ танқид қилди.

Кенгаш муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли тадбирлар белгилаб қарор қабул қилди.

А. ҲАМДАМОВ.

Озарбайжонлилар жиддий камчиликларни очиб ташладилар

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Фарғона областининг Тошлоқ, Олтиариқ, Охунбобоев ва бошқа районларидаги кўпгина колхозларнинг далаларини кўздан кечириб чиқдилар. Фарғоналилар меҳмонларни зўр мамнуният блан кутиб олмоқдалар. Дала шийпонларида, пахта далаларида мусобақадошларнинг дўстона суҳбатлари бўлиб ўтмоқда. Ана шу суҳбатларда агрономлар, илғор тажрибакорлар бу йил ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ пахта етиштириш соҳасида олиб бораётган ишлари ҳақида сўзлаб бермоқдалар.

Шу блан бирга, ўзаро текширишда ғўза парваришида жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлиги аниқланмоқда. Айниқса, Олтиариқ районида сўнгги кунларда ғўзани парвариш қилишда жиддий аҳвол юз берган. Озарбайжонли пахтакорларнинг вакиллари бу райондаги нуқсонларни большевикча танқид асосида очиб ташладилар.

Олтиариқ район партия комитетининг секретари М. Дадажонов, район ижроия комитетининг раиси С. Икромов ўртоқлар ҳақиқий аҳволни яшириб, очиқдан-очиқ кўзбўямачилик қилганлар. Улар кўпгина колхозда ғўзани чопиқ, культивация қилиш ёмон бораётгани, механизациядан жуда қониқарсиз фойдаланилаётгани, бунинг натижасида агротехника қоидалари бузилаётганини яшириш учун, сводкаларда ортдирилган рақамларни кўрсатишга уринганлар.

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари Олтиариқ районида трактор ва от культиваторларидан фойдаланишга мутлақо э'тибор берилмаётганлигини жуда тўғри кўрсатдилар. Бу ерда айрим қолоқ кишиларнинг механизациянинг қудратли кучига тўғри баҳо бермаслиги каби зарарли кайфиятлар ҳали ҳам бор. Районда ҳар куни графикка мувофиқ 93 «универсал», 297 от культиватори ишлаши керак. Бунинг ўрнига, кунига 50—55 трактор ва 100 га яқин от культиватори ишлатилади, холос. Шунинг натижасида, трактор блан ҳар куни 900 гектар ўрнига 350—400 гектар ердаги ғўза культивация қилинмоқда.

Райондаги Охунбобоев номли, «Иттифоқ», Тельман номли ва бошқа колхозларда сўнгги кунларда трактор культивацияси тўхтатиб қўйилган. «Ленинизм» колхозида ғўзани ёппасига бостириб суғорганлар, халқоб ерларда сув кўллаб қолган.

14 июльда мусобақадошларнинг текшириш якунига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда озарбайжонлилар айрим колхозларда жуда кўп ишчи кучлари ғўза парваришига тортилмаганлигини, айниқса дала ишларига эркаклар кам қатнашаётганлигини, ба'зи колхоз раҳбарлари ғўзанинг кўкига мағрурланиб, чопиқ, культивация, суғориш ва қўшимча озиқлантиришга э'тибор бермаётганликларини ҳақли равишда қаттиқ танқид қилдилар.

Йиғилишда Олтиариқ районининг кўпгина активлари сўзга чиқди. Улар меҳмонларга камчиликларни кўрсатиб ёрдам берганликлари учун ташаккур билдирдилар ва ўзлари йўл қўйган хатоларни тезда тугатиш, июль ойи ичида ҳарбир туп ғўзани тўла ҳосилга киритиб олиш учун ҳамма куч ва воситаларни сафарбар қилажакларини айтдилар.

Шундай йиғилиш Охунбобоев районида ҳам бўлди. Бу ерда Озарбайжон К(б)П Пушкин район комитетининг секретари Абилов ва шу райондаги Тельман номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Гасанова ўртоқлар ўз таассуротларини муфассал сўзлаб бердилар.

Колхоз активининг йиғилиши текширишда очилган камчиликларни тўла э'тироф этди ва бу камчиликларни тезда тугатиш юзасидан тегишли тадбирлар белгилади.

Х. ЕДГОРОВ.
Ҳ. НУ'МОНОВ.
Х. ИКРОМОВ.

«Қизил Ўзбекистон»нинг сайёр редакцияси.

ОЗАРБАЙЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ДАЛАЛАРИДА

НАМАНГАН, («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Қардош Озарбайжон пахтакорларининг Наманган областига келган бир гуруҳ вакиллари Поп, Чуст, Норин, Учқўрғон ва Тўрақўрғон районларининг пахта далаларини бориб кўрдилар. Вакиллар ҳамма ерда колхозчилар томонидан самимий кутиб олиндилар.

Поп районидаги колхозларнинг иши блан танишиб чиққан Оқсув район қишлоқ хўжалик бўлимининг агрономи Отакишиев Сафарали районидаги Ленин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Багиров, Ағдаш районидаги «Азарбайжанская Конституция» колхозининг звено бошлиғи Канбарова ўртоқлар бу ердаги «Жамият» колхози а'золарининг ишларидан мамнун бўлдилар. Колхозда бутун куч ғўза парваришига сафарбар этилганлиги натижасида, ғўзаларнинг ўсиши, уларнинг шона ва гулларни ушлаб қолиши, ҳосил шохларининг кўпайиши ва ўсиши бирмунча яхши. Аммо меҳмонлар колхозда ҳашаротга қарши кураш бўш уюштирилганлигини аниқладилар. Колхоз правлениеси, партия, комсомол ташкилотлари бу камчиликни тезликда бартараф қилишга киришдилар.

Хонобод қишлоқ советидаги «Қизил чорва» колхозида 6 гектар ердаги ғўза ўз вақтида чопиқ қилинмаганидан, шона ва гулларини тўкиб юборган. Колхозда суғориш ишлари юзасидан пухта контрольлик олиб борилмаётир. Колхоз раиси Хатамов, ҳосилот советининг раиси Тошматов ва участка агрономи Тўрақулов ўртоқлар бу хатони кўра билатуриб, уни тездан битириш чораларини кўрмаганлар.

Уйғур қишлоқ советидаги Каганович номли колхознинг Фотима Жўраева бошлиқ бригадасида чопиқ 9—10 сантиметр чуқурликда ўтказилмоқда. Шу қишлоқ советидаги «МТС» колхозининг Ғанибой Каримов бошчилик қилаётган бригадасида чуқур эгат олинмай, ёппасига сув қўйиш давом этиб келган.

Хулоса қилиб айтганда, Поп районида ғўза парвариши бўшаштириб юборилган. Вакиллар бу аҳволни тузатиш йўлларини кўрсатиб, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашдаги ўз тажрибаларини айтиб бердилар. Район пахтакорлари ўз мусобақадошларининг талаб ва маслаҳатларини амалга оширишга киришдилар.

Қардошларимиз Норин, Учқўрғон, Чуст, Тўрақўрғон районларида ҳам кўп колхозларни кўриб, ўзбек пахтакорларининг тажрибаларини ўрганиш блан бирга, бу районларнинг бирмунча колхозларидаги жиддий хато ва камчиликларни очиб ташладилар ҳамда уларни тезликда битириш йўлларини кўрсатиб бердилар.

С. ОТАЖОНОВ.

Сон-саноқсиз табриклар

Ўртоқ Сталиннинг 70 ёшга тўлганлиги муносабати блан унга сиҳат-саломатлик ва узоқ йиллар умр тилаб, самимий истакларини изҳор қилиб, қуйидаги ташкилотлар табрикномалар юбордилар:

Горькийдаги ремонт-подшипник заводининг ишчи, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Куйбишевдаги кондитер фабрикасининг ишчи, хизматчи, инженер-техник ходимлари;

Мичуринск шаҳридаги «Металлист» артелининг ишчилари, хизматчи, инженер, техник ходимлари;

Краснодар сут комбинатининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари;

Вольск экстракт заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Сухуми консерва заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Киров номидаги Тирасполь механика заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Армавир тамаки фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи;

Уч орденли Кузнецк металлургия комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Кемерово областидаги Белов рух заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг коллективи;

Челябинскдаги Ленин орденли ферросплав заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи;

Дзауджикаудаги автотрактор электр ускуналари заводининг ишчилари ва хизматчилари коллективи;

Саратовдаги электр печълар заводининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари;

ВЛКСМ Пенза область комитети;

Қозоғистон ССР, Қизил-Ўрда область меҳнаткашлар депутатлари Жалғаш район Советининг ижроия комитети;

Украина К(б)П Волский округ комитети ва меҳнаткашлар депутатлари округ Совети ижроия комитети, Закарпат области;

Қозоғистон К(б)П Иртиш район комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Совети ижроия комитети;

Грузия Санъат ходимлари касаба союзининг республика комитети;

Украина К(б)П Львов шаҳар комитети ва меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ижроия комитети;

ВЛКСМ Курск область ва шаҳар комитетлари;

Воронеж область, Липецк район VIII партия конференцияси;

Иваново областидаги «Красная Талка» фабрикаси болалар уйининг болалари ва тарбиячилари;

Новосибирск область, Купинск районидаги Вишневск мактабининг ўқувчилари ва ўқитувчилари;

Кировоград область, Златапольск районидаги еттийиллик Макеев мактабининг ўқитувчилари ва ўқувчилари;

Тюмень шаҳридаги 13-нчи мактабнинг ўқувчилари ва ўқитувчилари;

Днепропетровск шаҳридаги Ленин номли завод болалар боқчаларининг болалари ва тарбиячилари;

Украина К(б)П Ворошиловград область ва шаҳар комитетлари, меҳнаткашлар депутатлари область ва шаҳар Советлари, область касаба союзлари совети, Украина ЛКСМ область ва шаҳар комитетларининг тантанали йиғилиши;

Батуми шаҳридаги партия, совет ва жамоат ташкилотларининг тантанали йиғилиши;

Кемерово область, Ленинск—Кузнецкий шаҳри партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакилларининг йиғилиши;

Тбилиси шаҳридаги партия, совет ва жамоат ташкилотларининг тантанали йиғилиши;

Тамбов шаҳридаги партия, совет, жамоат ташкилотлари вакилларининг тантанали йиғилиши;

Харьков областидаги Посреднянск лавлагикорлик совхозининг ишчилари, хизматчилари ва мутахассислари;

Олтой ўлкасидаги Косихи лавлагикорлик совхозининг ишчилари, хизматчилари ва мутахассислари;

«Рязань», «Вирута», «Прометей» кемаларининг экипажлари;

Николаев область, Еланецк районидаги Сталин номли колхознинг аъзолари;

Қорақалпоғистон АССР Қипчоқ районидаги 1-нчи МТСнинг ишчилари, хизматчилари ва тракторчилари;

Олтой ўлкасидаги Стаханов МТСининг ишчилари, хизматчилари, тракторчилари ва комбайнчилари коллективи;

Тюмень область, Бердюжск районидаги Ворошилов номли колхознинг аъзолари;

Берлиндаги герман Фанлар академияси;

Мекленбург ўлка ландтаги ҳамма фракцияларининг депутатлари;

Цейтц округи Профен комбинатининг уч минг кишилик ишчи ва хизматчилари коллективи, Германия;

Лаутер шаҳридаги герман-совет дўстлиги жамияти;

Швейцария Меҳнат партияси;

Кладно шаҳри тантанали йиғилишининг қатнашчилари;

Германия демократик республикаси халқ хўжаликлари бирлашмасининг ходимлари;

«Георгий Кирков» Давлат нашриётининг ходимлари (София);

Совет—Венгрия граждан авиацияси жамияти марказий бошқармасининг ходимлари;

Сольнок Қонун чиқарувчи мажлиси депутатларининг пленуми, Венгрия;

Шопрон шаҳар советининг пленуми, Венгрия;

Венгрия меҳнаткашлар партияси Олий партия мактабининг ўқитувчилари, ўқувчилари ва хизматчилари;

Саратов область, Вольскдаги «Комсомолец» цемент заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи;

Харьковдаги Ленин орденли «Свет шахтера» машинасозлик заводининг ишчилари, хизматчилари, инженер-техник ходимлари коллективи;

Калуга областидаги Боровский мовут фабрикасининг ишчилари ва хизматчилари коллективи;

Владимир консерва заводининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари;

Горький тамаки фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Харьковдаги Молотов номли станоксозлик заводининг ишчилари, хизматчилари, инженер-техник ходимлари;

Сухуми кўн-пойафзал комбинатининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари коллективи;

Челябинскдаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Харьковдаги «Серп и Молот» заводининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари коллективи;

«Ленлес» трестига қарашли Марказий ремонт устахоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Таганрог қуюв-механика заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Рига шаҳар почта конторасининг коллективи;

Ярославль область партия мактабининг ўқувчилари, ўқитувчилари ва ходимлари;

Саратовдаги ликер-арақ заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Курскдаги паст вольтли электр алоқа асбоблари заводининг ишчилари, инженерлари, техниклари ва хизматчилари;

Москвадаги А. И. Микоян номли балиқ саноати техника институтининг профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчилари ва хизматчилари;

Уфа давлат рус театрининг коллективи;

Рига шаҳридаги «Ригас текстиль» фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари;

Ғарбий Қозоғистон областидаги А. С. Пушкин номли Қозоқ давлат педагогика ва ўқитувчилар институтининг илмий ходимлари, ўқитувчилари, студентлари, ишчи ва хизматчилари;

(Табрик телеграммалари рўйхатининг давоми газетамизнинг келгуси сонларида босилади).

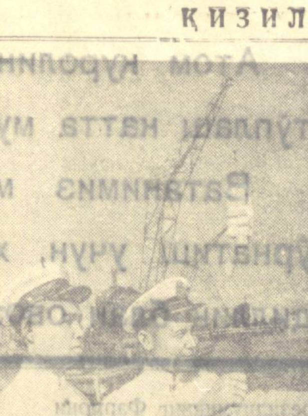

Қорақалпоғистон АССР Учсой пристанининг механизаторлари ярим йиллик топшириқни 120 процент бажардилар. Суратда: Учсой пристанининг механизация бошлиғи **А. М. Бастилов** (чапда) кўтарма кран шкипери **Кинашбой Муротовга** топшириқ бермоқда.

А. Ашкинезер фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Қисқа сатрларда

ҚЎҚОН группа районларида сабзавот ва мева тайёрлаш базасининг коллективи бу йилги маҳсулотдан 100 тонна карам ва 11 тонна тузланган бодрингни қардош Туркманистон республикаси, Красноводск шаҳрининг меҳнаткашларига юборди.

В. Воҳидов.

☆

ТОШКЕНТ механизация мактаби қошида очилган пахта териш машиналари ҳайдовчилари тайёрлаш бир ойлик курсини 30 киши битириб чиқди. Улар ўз колхозларига ишлаш учун юборилди. Курсда яна 50 киши ўқимоқда.

Т. Абдуллаев.

☆

ФАРҒОНА область, Олтиариқ районидаги «Қизил қўшин» колхозида қурила бошлаган 500 кишилик клуб биноси битказилди. Клуб очилган кунда колхозчиларга «Берлиннинг таслим бўлиши» кинофильми кўрсатилди.

К. Қаҳҳоров.

☆

НАМАНГАН область, Уйчи районидаги «Маданият» колхозида ёзги дам олиш боғи очилди. Боққа ўтқазилган турли мевали дарахтларнинг қуюқ кўланкасида колхозчиларнинг болалари дам олмоқдалар.

М. Мусаев.

☆

Шу кунларда пойтахтнинг Шота Руставели кўчасида уч қаватли мактаб биноси қурилаётир. Мактаб биносининг 1—2 қаватлари биринчи сентябрьгача битказилиб, эксплоатацияга топширилади.

Р. Аминов.

☆

БУХОРО шаҳридаги область Советлар уйи биносининг асосий қурилиш ишлари тамомланиб, алоҳида хоналар ва мажлис залининг ички безаш ишлари бошланди. Яқин кунларда бу бинога область ижроия комитети, область пахтачилик бошқармаси, қишлоқ хўжалик бўлими ва бошқа ташкилотлар кўчиб киради.

Р. Ҳасанова.

☆

ТОШКЕНТ шаҳар, Марказий районидаги мавжуд ветеринария шифохонасининг биноси капитал ремонт қилинмоқда. Бунинг учун керакли миқдорда пул ва материаллар ажратилди. Шифохонани тегишли асбоб-ускуна ва медицина қуроллари блан таъминлаш чоралари кўрилмоқда.

П. Ғаниев.

Ҳунар ва темир йўл мактабларига ўқувчилар қабул қилишни намунали ўтказайлик

Меҳнат резервлари мактабларида ишчилар синфининг минг-минглаб ёш авлоди тарбияланмоқда. Улар мактабларда ҳунар ўрганибгина қолмай, балки ўз Ватанига чексиз садоқатли илғор ишчилар бўлиб етишиш учун тайёрланмоқдалар.

Ҳозир ҳунар мактабларида масъулиятли давр бошланди. 15 июльдан 30 июльгача мактабни битириш имтиҳонлари бўлади. Икки йил ўқиб, мактабни тамомлаб чиққан ўқувчилар 15 августгача корхоналарга ишга юбориладилар.

Ҳунар ва темир йўл мактабларини тамомлаб чиққан жуда кўп ёшлар ҳозир республиканинг саноат корхоналари ва қурилишларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. 2-нчи ҳунар мактабини тамомлаб, «Правда Востока» ва «Қизил Ўзбекистон» газеталари бирлашган нашриётининг босмахонасида ишлаётган Тўлаш Музаффаров 1 майгача бешйиллик планини бажарди, у ҳозир 1951 йил ҳисобига ишламоқда. Ўртоқ Музаффаров Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи блан мукофотланди ва унинг номи шаҳар Ҳурмат тахтасига ёзилди. Шу мактабни тамомлаган Валентина Николотова 1-нчи босмахонада ишлаб, кўнлик топшириқни 150 — 200 процентдан бажармоқда.

«Ташсельмаш» заводининг илғор стахановчиси — 14-нчи ҳунар мактабини тамомлаган темирчи Довул Жумаев нормасини 170 — 190 процент бажармоқда. 1-нчи темир йўл мактабидан чиққан қолипчи Абдужаббор Абдураҳмонов Каганович номли заводнинг чўян қуйиш цехида ишлаб, нормани 160 — 180 процентга етказиб адо этмоқда.

Биринчи ҳунар мактабини 1949 йилда тамомлаган Мансур Аҳроров шаҳарлараро телефон станциясида техник вазифасида стахановча меҳнат қилмоқда.

Меҳнат резервлари мактабларини тамомлаб чиққан кўпгина ёш ишчилар фидокорона меҳнати учун Совет Иттифоқининг орден ва медаллари блан мукофотландилар.

Билимдон ва малакали ишчи кадрлар тайёрлашнинг муваффақияти янги ўқув йилига тайёрликнинг сифатига боғлиқдир.

Ўтган йили агитация-тушунтириш ишлари қониқарсиз ўтказилганлиги натижасида ёшларни мактабларга қабул қилиш плани атиги 70,3 процент бажарилди. Тошкентдаги 1-нчи ҳунар мактаби, 1-нчи темир йўл мактаби, Қўқондаги 3-нчи темир йўл мактаби ва 15-нчи ҳунар мактаби қабул планларини бажармадилар. Меҳнат резервлари мактабларига ёшлар жуда кам тортилди.

Бундан ташқари, болалар уйларининг раҳбарлари ва Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ўз мактабларида тарбияланиб чиққан ўқувчиларга тегишли ҳужжатларни вақтида топширмаганликлари натижасида, меҳнат резервлари мактабларига юборилган ўқувчилардан 93 киши ўқишга қабул қилинмади.

Қашқадарё областидаги болалар уйларининг раҳбарлари болаларни Қаршидаги 3-нчи темир йўл мактабига юбориш ўрнига, Тошкент шаҳрига юбординлар.

Шунингдек, баъзи ҳунар мактабларининг раҳбарлари ёшларни мактабларга қабул қилиш масаласига жиддий қарамаганликлари орқасида, илгари ҳунар мактабини тамомлаб, малака олиб чиққан ёшларни иккинчи марта қабул қилиш ҳолларига ҳам йўл қўйилди. Натижада, ўқувчиларнинг бир қисми ўқишдан кетиб қолди. Тошкентдаги 1-нчи темир йўл мактаби, 5-нчи ҳунар мактаби, 1-нчи ҳунар мактабларида ана шундай ҳоллар содир бўлди. Бу йил бундай аҳволларнинг такрорланишига сра йўл қўймаслик керак.

Ҳунар ва темир йўл мактабларига ўқувчилар қабул қилиш бу йил ҳам ўтган йилдагидек ихтиёрий равишда ўтказилади.

Қабулнинг биринчи кунларидан бошлаб ҳозирга қадар республика ҳунар мактабларига киришни истаган ёшлардан 700 дан ортиқ ариза тушди.

Темирйўлчи бўлиш, мураккаб паровозлар, тепловозлар ва вагонларни ремонт қилиш техникасини ўрганишни истаган ёшлардан 115 киши 1-нчи темир йўл мактабига ариза берди.

Қўқондаги 2-нчи темир йўл мактаби аҳоли ўртасида катта обрўга эга. Қўқон ёшларидан 3.000 дан ортиқ киши бу мактабда ўқиб, малакали ишчи бўлиб етишди.

Самарқанддаги 8-нчи ва 9-нчи ҳунар мактабларига 250 ариза тушди, булардан 75 проценти — маҳаллий миллат ёшларидан.

Темир йўл ва ҳунар мактабларида яхши ускуналанган ишхоналар, лабораториялар ва назарий машғулотлар учун кабинетлар бор.

1-нчи темир йўл мактаби республикада энг яхши мактаблардан бири ҳисобланади. Бунда яхши ускуналанган 16 кабинет ва аудитория бор. Паровозчилик, вагончилик, слесарьлик кабинетлари зарур макетлар ва ўқув қуроллари блан тўла таъмин этилган. Бу макет ва ўқув қуролларининг кўп қисмини ўқувчилар ўз кучлари блан тайёрлаганлар.

Янги ўқув йилида республикамизда тоғ-кон саноати ва қишлоқ хўжалиги учун малакали кадрлар тайёрлайдиган янги мактаблар очилади.

Ҳунар ва темир йўл мактабларига ўқувчилар қабул қилиш халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир.

Янги қабул қилинган ўқувчилар ҳунар мактабларида малакали металлург, кончи, бинокор, темирйўлчи, химик, алоқачи бўлиб етишадилар ва Совет Иттифоқининг қаҳрамон ишчилар синфи қаторларига қўшилиб, фидокорона меҳнатлари блан социалистик Ватаннинг халқ хўжалигини янада ривожлантириш ишига ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Ҳозир вазифа мактабларга қабулни уюшқоқлик блан ўтказиш ва мактабларни янги ўқув йилига пухта тайёрлашдан иборатдир.

Ҳунар ва темир йўл мактабларига қабул даврида оммавий агитация ишларини кучайтиришда комсомол ташкилотлари яқиндан ёрдам беришлари керак. Яқинда ВЛКСМ Марказий Комитети махсус қарор чиқариб, область, шаҳар ва район комсомол комитетларининг секретарьлари меҳнат резервлари мактабларига ўқувчилар қабул қилишни уюшқоқлик блан ўтказишда шахсан иштирок қилишлари зарурлигини кўрсатди.

Аммо баъзи комсомол ташкилотларининг раҳбарлари ёшлар ўртасида агитация ишлари олиб бориш учун комсомоллардан агитаторлар ажратиш масаласи блан етарли шуғулланмаётирлар. Ҳолбуки комсомол агитаторлари янги ўқувчилар қабул қилишда, кўргазмалар ташкил этишда, ёшларнинг йиғилишларида ва кино-театрларда бадиий ҳаваскорларнинг концертларини уюштиришда ҳунар ва темир йўл мактабларига яқиндан ёрдам бераоладилар.

Бу тадбирлар янги ўқувчилар қабул қилишни муваффақиятли ўтказиш, ёшларни ва айниқса маҳаллий миллат ёшларини ўқишга кўпроқ тортиш имкониятини беради.

Меҳнат резервлари мактаблари олдида турган муҳим вазифа — янги ўқувчиларни қабул қилиш ва жойлаштиришга намунали тайёрланиш, уларнинг ўқиши учун қулай шароит яратишдан иборатдир.

Янги келган ўқувчиларни биринчи кунданоқ яхши кутиб олиш, уларни ички тартиб қоидалари блан, мактаб ҳаёти блан, мактабда ўргатиладиган касбнинг ўзига хос хусусиятлари ва аҳамияти блан таништириш керак.

Олдимизда турган муҳим вазифа — янги ўқувчилар қабул қилишни намунали ўтказиш, меҳнат резервларининг янги отрядини совет ҳукумати, Улуғ Ленин — Сталин партияси, совет халқининг доҳиси ва устози ўртоқ Сталин талаб қилган даражада малакали кадрлар қилиб етиштиришдан иборатдир.

А. ЗИЯЕВ.

Меҳнат резервлари Республика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

САБЗАВОТ УРУҒЛАРИНИ ҚАЕРДАН СОТИБ ОЛИШ КЕРАК?

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети Тошкент шаҳри атрофидаги колхозларда кучли сабзавот базаси вужудга келтириш ҳақида махсус қарор чиқарганлар. Бу қарорни тўла амалга ошириб, пойтахт аҳолисини юқори сифатли арзон сабзавот маҳсулотлари блан мўл-кўл таъминлаш учун сабзавотчиликни ривожлантириб, ҳосилни ошириш талаб этилади. Бу, шубҳасиз колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлайди. Бунинг учун текширилган, юқори навъли сабзавот уруғлари экилиши зарур.

Тошкент атрофидаги сабзавот колхозларининг раҳбарлари шу чоққача навъли уруғларини «Сортсимовош»нинг шаҳардаги магазинидан сотиб олар эдилар. Бу магазин 1950 йил 10 майдан буён ёпилиб қолди.

Аниқланишича Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раҳбарлари колхозларни бирнеча йиллардан бери уруғлик блан таъминлаб келаётган «Ўзбекистон» кўчасидаги ягона сабзавот ва бошқа уруғлар сотадиган магазиннинг биносини бошқа ташкилотга олиб берибдилар. Бу аҳвол кўпчилик колхозларда сабзавот экинлари экиш учун тайёрлаб қўйилган ерларнинг бир қисми ҳалигача экилмай туришига ва бир қисм экинларнинг ниҳоят кечикиб экилишига сабаб бўлди.

Шаҳар ижроия комитетининг раҳбарлари шаҳар меҳнаткашларини кўплаб сабзавот маҳсулотлари блан таъминлашда ёрдам бериш ўрнига, уруғ блан савдо қиладиган ягона магазинни ҳам икки ойлаб беркитиб қўйиб, сабзавот колхозларини қийин аҳволга тушириб қўйдилар. Биз Тошкент шаҳар совети раиси ўртоқ С. Ҳусайновдан сабзавот уруғлари сотадиган магазинни мувофиқ жой блан таъминлаш учун амалий чора кўришни сўраймиз.

Қ. АБДУВАЛИЕВ.

Қорасув район, Охунбобоев номли 2-нчи колхознинг раиси.

М. ШОМУРОДОВ.

Қорасув район, Фрунзе номли колхознинг раиси.

Мактаблар учун мебель ва парталар ишлаб чиқарилмоқда

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли Тошкентдаги ёғоч буюмлари заводининг коллективи СССР Олий Совети Сессияси шарафига олган мажбуриятини шараф блан адо этди, олти ойлик программа бажарилиб, пландан ташқари 100 минг сўмлик уй-рўзғор мебельлари ишлаб чиқарилди.

Завод цехларида шу кунларда мактаб ва болалар боқча ҳамда яслилари учун мебель ишлаб чиқарила бошланди. Завод ишчилари Ўзбекистон саноат, транспорт ва қурилиш ходимлари республика кенгаши қатнашчиларининг мурожаатини якдиллик блан қувватладилар. Ўртоқ Рзянин бошлиқ дурадгорлик цехининг ишчилари мурожаатга жавобан мактаблар учун парта ишлабчиқариш планини муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олдилар.

Заводнинг бошқа цехларида ҳам йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллигигача бажариш учун ҳамма имкониятлар ҳисобга олинмоқда.

С. ШАМСИЕВА.

Дин халқ учун афъюндир *)

Маълумки, СССРдан ташқарида капитализм ва феодализм ҳукмрон бўлган мамлакатлар бор, у ерлардаги империалистик ва феодал реакция ўзининг бутун тескаричи фаолиятида, хусусан бутун дунё халқларининг орзу ва умиди, таянчи ва мададкори ҳисобланган Совет Иттифоқига қарши курашда, умуман динга ва руҳонийларга, жумладан, биздаги айрим одамлар онгидаги диний қолдиқларга, руҳонийларнинг қолдиқларига аҳамият берибгина қолмай, балки уларга катта умид боғламоқда ҳамда уларни сақлаб қолишга, кучайтиришга ҳаракат қилмоқда. Биздаги диний қолдиқларнинг ва уларни қўллаб-қувватлаётган руҳонийларнинг зарари ҳамда уларга қарши курашимизни кучайтиришнинг зарурлиги шу блан ҳам изоҳ этилади. Буни ҳеч эсдан чиқармаслик ва шунга қараб тегишли иш ҳам қилиш лозим. Биздаги баъзи одамларнинг онги ва ҳаётидаги диний-хурофий қолдиқлар ҳамда руҳонийларнинг хар шаклда зуҳур этадиган бизга ёт фаолияти социалистик қурилишимизнинг ҳар соҳасида олға кетишимизга халал беришини бир минут ҳам унутмаслик керак. Бунинг хусусан бугунги жуда мураккаб халқаро шароитда кимнинг фойдасига ва кимнинг зарарига хизмат қилиши маълумдир.

Дин блан коммунизм бир-бирига ашаддий душмандир ва бир-бирини тамомила истисно этади. Улар бир-бирлари блан ҳеч келишолмайди, бир-бирларига ҳеч хизмат қилаолмайди ва келишиши ҳамда хизмат қилиши ҳеч мумкин эмас. Буни биздаги тескаричи руҳонийларнинг қолдиқлари фаолиятида ҳам кўраётирмиз. Улар совет мафкурасига, партия ва ҳукуматимизнинг у ёки бу чораларига қарши курашишни тўхтатмаганлар. Бунда улар айрим одамларимиз онги ва ҳаётидаги диний қолдиқлардан, фанатик тасаввурлардан зўр бериб фойдаланишга уринаётирлар. Бу блан чекланмасдан, улар ҳархил йўл ва воситалар, ҳийла ва найранг блан омма орасида ҳарқандай диний-хурофий тушунчаларни ёйишга ҳамда кучайтиришга ҳаракат қилаётирлар. Улар СССРдаги Конституция ҳуқуқлардан юзсизларча ва мунофиқона фойдаланаётирлар. Бунда уларга айрим ташкилотларимиз раҳбарларининг бепарволиги қўл келаётир.

Биздаги тескаричи руҳонийларнинг қолдиқлари ўз фаолиятларида ҳечқандай иғводан, авантюрадан ва қабоҳатдан қайтмаётирлар. Улар халқ орасида зилзилани қурилган каналлардан, баъзан юз берадиган қурғоқчиликни аёлларнинг паранжисиз очиқ юрганидан ёки паранжи-чачвон ташлаганидан, сув тошқини ва ёки сел олишни кишиларнинг дин тақволарини бажармасликларидан, рўза тутмасликларидан, намоз ўқимасликларидан ва ҳоказо деб оддий халқни алдашга, уни тўғри йўлдан қайтаришга ҳаракат қилаётирлар. Улар ҳарқандай бидъатни, тақдирчиликни, фаолиятсизликни зўр бериб омма орасида тарқатишга уринмоқдалар, бу дунёнинг, ундаги ҳаётнинг «қимматсизлиги ва маъносизлиги» ҳақида уйдирмаларни, ёлғиз «нариги дунёни, жаннатнигина» ўйлаш ва бунинг учун дин, қурън, евангелиега бутунлай берилиш керак, буларнинг тақво ва талабларини тўлиқ бажариш керак деган сўзларни ёйишга тиришмоқдалар. Бу блан улар совет халқини коммунизм қуриш ишидан ажратиб ташлаш мақсадини кўзлайдилар. СССР да ўзининг ижтимоний-иқтисодий негизларини йўқотган дин ва руҳонийлар бу блан ҳам ўз мавқъларини маҳкамлашга, ўзларини йўқ бўлишдан сақлаб қолишга ҳамда ўз таъсир доираларини кенгайтиришга интилмоқдалар.

Руҳоний унсурлар реакцион фаолиятларида, қора ишларни олиб боришда ўзларини ҳар алфозга соладилар, бизнинг баъзи ерларимиздаги, баъзи ишларимиздаги камчиликлардан фойдаланишга тиришадилар. Баъзи одамларнинг ўз ҳушёрликларини йўқотиб қўйишлари ёки пасайтириб юборганликлари, айрим жойларда динга қарши пропаганданинг заифлиги ва ҳоказолар уларга қулай шароит яратиб беради.

Шуни ҳам ёдда сақлаш ва ҳисобга олиш зарурки, руҳоний унсурлар ўз фаолиятларида, бузғунлик ва қўпорувчилик ишларини олиб боришда кураш формаларини ўзгартирганлар ва янги шароитга қараб ўзгартириб турадилар.

Бизнинг мамлакатимиздаги айниқса ҳозирги шароитда очиқ ҳаракат қилиш, яъни ҳар соҳада зараркунандачилик ва бошқа душманлик ишлари блан ошкора машғул бўлиш мумкин эмаслигини улар биладилар. Ахир, бирқанча йиллар мобайнида душманларга қарши кураш олиб борган совет халқининг ва ҳукуматининг, большевиклар партиясининг синфий кураш тажрибалари кўпайган, бизда социализмдан коммунизмга ўтилаётир, халқларимиз ёлғиз совет воқилигида, ёлғиз Ленин — Сталин партиясининг раҳбарлигида ҳарқандай қулликдан қутулиб, чинакам озодлик ва бахтга эришдилар; совет халқларининг маънавий-сиёсий бирлиги, уларнинг ўз большевистик партияси ва совет ҳукуматига бўлган севги ва садоқати, коммунизм ишига берилганлиги ҳарқачонгидан ҳам кучайди, мустаҳкамланди ва совет жамиятимизнинг қудратини оширади, уни ғалабалардан-ғалабаларга олиб борадиган, ҳаракатга келтирувчи кучга айланди. Халқларимизнинг онги ва маданияти жуда ривожланиб кетди.

Шуларни ҳисобга олиб, руҳоний унсурлар ҳарқандай рангдаги ва шаклдаги ниқобни кийиб олиб, ўзларини демагогик суратда совет ҳукуматини ва большевиклар партиясини, коммунизм учун курашаётган совет халқларини ёқлаётгандай қилиб кўрсатишга уринадилар. Шу йўл блан улар ҳатто, динни, мачитни, черковни ва дуоларни совет ҳукумати ва халқлари хизматига қўймоқчи бўлганликларини айтадилар, Исо пайғамбар «биринчи коммунист» бўлган дейдилар, исломнинг қоидалари ҳам социализмга фойда бераолади, деган сохта даъвони қиладилар. Бу найранглар ёрдами блан улар ўз ички дунё ва асл мақсадларини яширмоқчи, ўзларини халқ ғазабидан хавфсизлантирмоқчи, ифлос фаолиятлари учун кенгроқ майдон, кўпроқ имконият яратмоқчи бўладилар. Агар биз баъзи жойларда «пардани» очиб ташлаб, диққат блан қарасак, у ердан шайх ва домланинг, азаимхон ва отинхоланинг мунофиқлик дастгоҳи халқ учун заҳар, афъюн чиқараётганини кўриш қийин бўлмайди...

Биз буларнинг ҳаммасини ҳисобга олишимиз керак ва марксизм-ленинизм классикларининг синфий кураш ва дин ҳақидаги фикрларига, жумладан дин блан коммунизмнинг бир-бирига тамсмила зид эканлиги ва уларни ҳеч келиштириб бўлмаслиги тўғрисидаги таълимотларига асосланиб, тескаричи руҳоний унсурларнинг ниқобини (бу ниқоб қанчалик мураккаб бўлмасин) йиртиб ташлашимиз ва фош этишимиз, уларнинг кирди-корларини очишимиз ва ярамас ҳамда зарарли ҳаракатларига барҳам беришимиз зарур, токи улар бизнинг олға силжишимизга, партиямиз тарафидан олдимизга қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришимизга халал бермасинлар.

Биз айрим ўртоқлардаги бу нарсаларнинг ҳаммасини, уларнинг моҳиятини билмасликларини, ёки билишга ҳаракат қилмасликларини, ҳарбир руҳоний устидан контроль ўрнатмаслик ва унинг фаолиятини кузатиб бормасликларини қоралашимиз керак. Акс ҳолда, бу бизга катта зарар етказаолади.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, баъзи ўртоқларда дин ва диний-хурофий қолдиқларга қарши кураш масалаларида жуда зарарли хотиржамлик бор. Улар калтафаҳмлик қилиб, диний-хурофий қолдиқлар, руҳоний унсурлар биз учун қанчали зарарли ва хавфли эканини, уларнинг ҳозирда тутган ўрни ва ролини, уларга қарши кураш олиб боришнинг чуқур маъно ва мазмунини, бу курашнинг жуда катта аҳамиятга эга эканлигини лозим даражада баҳолайолмайдилар. Улар буни энг охирги масалалар қаторига қўйиб қўядилар, ёки ҳатто «биз динга, фанатик тушунчаларга, руҳонийларга нисбатан қилишимиз керак бўлган ишни қилиб бўлдик, уларнинг қолганлари эса ўйлашга ҳам арзимайди ва ўз-ўзидан йўқолиб кетади», деб ўйлайдилар.

Афсус, шундай ҳодисалар ҳам борки, айрим мешчанлашган ўртоқлар, ўзларини жуда билимдон ва доно одам ҳисоблаб, дин ва диний-хурофий қолдиқларга, руҳоний унсурларга қарши кураш ҳақида, бу курашнинг аҳамияти ва зарурлиги ҳақида эшитганларида, истеҳзо блан чакак кериб кулиб қўйишдан бошқа иложлари йўқдек кўринади ва қўл силтаб қўяқоладилар: Бундай киши ўз тумшуғи остида, совет халқи тарафидан кўкартирилган ва ўстирилаётган олижаноб мевали дарахтнинг томирларига халқ душмани қолдиқлари тарафидан заҳарли пичоқ қўйилаётганини, диний-хурофот айрим одамлар бўғзига қўл ташлаётганини кўрмайди, кўрса-да, бу унга гўё тааллуқсиз ёки аҳамиятсиздек кўринади!

Дин ва диний-хурофий қолдиқларга, тескаричи руҳоний унсурларга қарши кураш масалаларига нисбатан юқорида кўрсатилгандек муносабатда бўлиш жуда зарарлидир. Ахир, бу қолдиқлар ва унсурлар бизда жуда ҳам оз кучни ташкил қилади деб ким айтаолади? Уларга большевикча муносабатда бўлинмаган ва уларга қарши тегишли ҳамда етарли кураш олиб борилмаган жойда улар катта куч бўлишлари ва кўп зарар етказишлари мумкин.

Ҳозирги вақтда совет халқларининг олдида оламшумул аҳамиятга эга бўлган улуғ вазифалар турипти ва бу вазифалар амалга оширилаётир. Бу вазифалар: коммунистик жамиятни қуриш, улуғ Ватанимизнинг мудофаа қувватини ва қобилиятини янада мустаҳкамлаш, халқаро империалистик ва диний реакцияга қарши кураш, бутун дунёда ҳокимлик қилишга дунё халқларини янги фалокатлар ва ҳалокатларга ташлашга, СССРни ва халқ демократияси мамлакатларини йўқ қилишга, башарият учун қимматли ва олижаноб ҳисобланган ҳамма яхши ва прогрессив нарсалар, идеяларни ер блан яксон қилишга интилаётган ва шу мақсадда янги уруш оловини ёқувчи ва Қурия каби жойларда босқинчиликни бошлаган америка ва англия империалистларига қарши кураш ва ҳоказо.

Бу улуғ ва шарафли вазифаларни муваффақиятли бажариш кишиларни коммунизм руҳида, большевизм руҳида тарбия қилиш ишини, уларнинг маданиятини ва онгини ошириш ишини, уларнинг онги ва ҳаётидаги капитализм, феодализм қолдиқларига, жумладан диний-хурофий қолдиқларга қарши курашни ҳар кун ва ҳар соат, изчил ва узлуксиз, маҳорат ва сабот блан олиб боришни талаб қилишини ҳечқачон ва ҳечқанча унутмаслик керак.

Доҳимиз ва устозимиз ўртоқ Сталин ВКП(б) XVIII съездида қилган ҳисобот докладида бундай деган эди:

«Шуни аксиома тариқасида иқрор қилиш керакки, давлат ва партия ишининг ҳарқандай тармоғида ишловчи ходимларнинг сиёсий савияси ва марксча-ленинча онглилиги нақадар юқори бўлса, ишнинг ўзи ҳам шу қадар юқорироқ ва самаралироқ бўлади, ишнинг натижалари шу қадар эффектлироқ бўлади ва, аксинча, ходимларнинг сиёсий савияси ва марксча-ленинча онглилиги нақадар паст бўлса, ишда ўпирилиш ва муваффақиятсизликларнинг юз бериши шу қадар эҳтимолга яқинроқ бўлади, ходимларнинг ўзларининг пасткаш бўлиб кетишлари, майда ишларга банд бўладиган амалиётчиларга айланишлари шу қадар эҳтимолга яқинроқ бўлади, уларнинг айнишлари шу қадар эҳтимолга яқинроқ бўлади. Ишонч блан айтиш мумкинки, агар биз барча иш тармоқларидаги кадрларимизни идеологик жиҳатдан тайёрлайбилган ва уларни ички ва халқаро вазиятга қараб бахузур иш олиб борадиган даражада сиёсий жиҳатдан чиниқтирабилган бўлсак эди, агар биз уларни мамлакатга раҳбарлик қилиш масалаларини жиддий хатолар қилмасдан ҳал қилишга қобил бўлган, том маъноси блан етилган марксчи-ленинчиларга айлантирабилган бўлсак эди, у вақтда барча масалаларимизнинг ўндан тўққизи ҳал қилинган деб ҳисоблаш учун ҳамма асосларга эга бўлган бўлар эдик. Биз бу вазифани албатта ҳал қилаоламиз, чунки бизда бу вазифани ҳал қилиш учун зарур бўлган восита ва имкониятларнинг ҳаммаси бор».

Ўз социалистик Ватани ва совет халқини ардоқлаган, ўз озод нафаси ва фаровон ҳаётини ҳурмат қилган, ўз большевиклар партияси ва совет ҳукуматини севган ҳарбир совет кишисининг энг муқаддас, энг муҳим ва энг олижаноб вазифаларидан бири — отамиз ўртоқ Сталиннинг бу кўрсатмасини сабот ва садоқат блан бажаришдан, жумладан, диний қолдиқларга, хурофий тасаввурларга, тескаричи руҳоний унсурларга қарши курашда актив иштирокчи бўлишдан иборатдир.

Буни халқларимизнинг манфаати, жумладан ҳали диний-хурофий қолдиқлардан қутилаолмаган кишиларнинг туб ва ҳақиқий манфаатлари талаб қилади.

В. ЗОҲИДОВ.

Фалсафа фанлари доктори.

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 13, 14 ва 16 июль сонларида босилган.

Адабиёт саҳифаси

Тинчлик — муқаддас ҳуқуқимиз

Меҳнат,
Ижод,
Одам шарафи;
Дил ёруғи, ҳаёт қувончи —
Ҳаммасининг асли, манбаи
Сен, Ватаним — тинчлик таянчи.

Биз тинчликни курашиб олдик,
Унинг учун фидо қилдик жон.
Осойишта яшасин дедик
Ер юзида меҳнаткаш инсон.

Майдонаро аямай жонни,
Мардлик блан енгдик урушни.
Озод қилдик хавфдан жаҳонни,
Авж олдирдик тинч қурилишни.

Қўлимизда тинчлик байроғи,
Канча йилки, ҳилпирар мағрур.
У—оламнинг умид булоғи,
Қалбга ишонч, дийдаларга нур.

Унинг блан ҳаётдир кўркам,
Меҳнат самарали, ош лазиз,
Одам ҳурматлидир ва азиз;
Истиқболга қарар шод, бардам.

Юксак кўтарилган бу байроқ
Буюк совет халқи қўлида.
Жаҳондаги миллион-миллион халқ
Бир жону тан унинг йўлида.

Тинчлик — бизнинг муқаддас ҳуқуқ.
Ҳечким уни тортиб ололмас.
Жангда қўлга киритилган ютуқ
Мустаҳкамдир, асло йўқолмас.

Касам ичдик; тинчлик деб ғоя,
Чекланма'ймиз фақат гап блан.
Шу ғояни қилиб ҳимоя,
Туражакмиз пўлат саф блан!

Саид НАЗАР.

Курия қул бўлмайди!

Торт қўлингни, босқинчилар,
Куриядан тезроқ!
Курия қул бўлмайди,
Йўли тўғри, иши ҳақ.

Ким ёкса уруш ўтин,
Ўзига гўр қазади.
Унга тарих муҳаққақ —
Айбнома ёзади.

Трумэн найранг блан
Ейди уруш иғвосин.
Иғвоси ошкор бўлиб
Албат олур жазосин.

Қўлда қурол ўйнатиб,
Кўтарилди Курия.
Душманларни қийратиб,
Жанг қилар эрклик дея.

Куриянинг ёшлари
Қурол олиб қўлига.
Қириш учну душманни
Чиқди кураш йўлига.

Эркпарвар озод халқ,
Сенга дун'ё мададкор.
Йўлинг тўғри, ишинг ҳақ,
Душман бўлур тор-мор.

Халқ фарзанди Ким Ир Сен,
Кайтма асло, олға бос!
Конхўр, ваҳший душмандан
Халқ номидан ол қасос!

Тинчликнинг душманлари —
Макартур ҳам Ли Син Ман,
Шармандалар бўлмоқда —
Бир тўда шум, беватан.

Қўрқитолмайди асло
Халқни атом қуроли.
Йиртқичларни мажоқлаш —
Халқнинг қат'ий қарори.

Мангуликка сўнажак
Қонли уруш олови.
Мағрур ҳилпиллаётир —
Озодликнинг ялови.

Торт қўлингни, босқинчи,
Куриядан тезроқ.
Курия қул бўлмайди,
Йўли тўғри, иши ҳақ!

Т. СЕЙТМУРОТОВ.

Биз тинчликни истаймиз

Биз истаймиз: ҳур мамлакат осмони
Қуёш, ой-ла бўлсин доим ярқироқ.
Биз истаймиз: барча эллар, элатлар
Бир-бирила бўлсин иноқ, яқинроқ.

Ёшу-қари, аёл, эркак кўрмасин
Қонли уруш азобини ҳечқачон.
Эркин бўлсин, тинч яшасин, яйрасин
Дун'ёдаги қимирлаган ҳарбир жон.

Биз истаймиз: боғу-роғлар яшнашин,
Дар'ёларнинг чайқалишин, оқишин;
Эркин қушлар осмон узра сайр этиб,
Тинч-оромда куйлаб, қанот қоқишин.

Бир тўп мал'ун ўлимтуклар, жаллодлар
Олмоқ истар миллионларнинг бошини.
Етим қилиб азиз ўғил, қизларни,
Оқизмоқчи кўзларидан ёшини.

Тинчлик бизнинг кўкракдаги қалқондир,
Биз тинч яшаб, енгажакмиз урушни.
Биз истаймиз: бутун жаҳон халқи-ла,
Азоб, ғурбат кўрмай озод юришни.

Биз истаймиз: ҳур мамлакат осмони
Қуёш, ой-ла бўлсин доим ярқироқ.
Биз истаймиз: барча эллар, элатлар
Бир-бирила бўлсин иноқ, яқинроқ.

Адҳам РАҲМАТ.

Қибрайдаги 15-нчи боғдорчилик совхозида олмаларни териш пайти. М. Пенсон фотоэтюди.

УРУШГА — ЎЛИМ!

Ўз муқаррар ҳалокати олдида давдираган империалист одамхўрлар бутун башариятни ўлим, қон, даҳшат, қирғин ва ёнғин таҳликаси блан қўрқитиб, халқлар иродасини бўшатмоқчи, заиф кишиларни гангиратиб, жаҳоний ҳокимият тахтига ўтирмоқчилар!..

Бу—тарих томонидан маҳкум қилинган жиноятчиларнинг «фалсафаси», қонсираган ваҳшийларнинг девоналарча истаги, хом хаёлидир!..

Бутун илғор инсоният олами, улуғ Совет Иттифоқи бошлиқ тинчлик ва демократия қароргоҳи, босқинчиларнинг ёвуз ниятларига «йўқ, бўлмайди!» деган музаффарона нидо блан радди-жавоб бермоқда! Ўлимга—ўлим, урушга—уруш! Бу шиор дун'ёнинг юз миллионлаб оддий инсонларини актив курашга кўтарган шарафли бир ғоядир.

Сўнгги ҳафталар ичида эркпарвар қурияликлар бошига Американинг ҳаво қароқчилари томонидан ёғдирилган бомбалар йиртқич империалистларнинг чин нияти нимадан иборат эканлигини яна бир марта намойиш қилиб, жаҳондаги барча инсоф аҳлида янги ғазаб тўлқинларини қайнатишга сабаб бўлди. Иккинчи томондан, бу воқиалар ҳозирги замон тарихининг ажойиб бир хусусиятини яққол очиб бердики, у ҳам бўлса, халқлар ўз эрк ва шарафлари учун на қадар қат'ий киришганликларини, ҳар қандай босқин ва фитнага қарши қанчалик маҳкам бел боғлаб курашга тушганлигини амалда кўрсатишдан иборат бўлди. Қурия халқи сотқин Ли Син Ман шайкаларини тор-мор келтириш уёқда турсин, махтанчоқ америка «стратеглари»ни, «учар қал'а» бандитларини ҳам тумтарақай қочишга мажбур қилмоқдаки, масаланинг асл ибратлик нуқтаси ҳам айнан шунда.

Барча Совет халқлари ва шулар жумласидан ўзбек халқи ҳам, меҳнатни, қўшиқни, табассумни, гулни, ижод ва ихтиро'ни, самимият ва меҳмондўстликни, ерни ва юртни, эркни ва тирикликни яхши кўради. Биз биламизки, ер бизга бераётган турли-туман не'матларни парвариш қилиб олмоқ учун меҳнаткаш қўллар керак. Ерни гуллатувчи, бахтни яратувчи қўлларни шу олижаноб вазифасидан айириб, урушмоққа мажбур этиш — табиатга ва тарихга нисбатан сра кечирилмас бир ваҳшатдир. Бугунги империалист каллакесарларнинг бутун «сиёсати» эса ана шу мақсадни кузатишдан бошқа нарса эмас. Биз биламизки, деҳқонлар меҳнатининг ва оналар муҳаббатининг йиллар давомида вояга етказган нарсасини бир кунлик жанг аёвсиз олиб кетади. Меҳнаткашнинг табиати жанг ва урушга бегонадир. У ноилож қолганда, ўз эрк ва шарафини, ер ва юртини сақлашга мажбур бўлгандагина кетмонни ташлаб, қиличини ушлайди. Ўзбекнинг бирон қўшиқ ёки достонида чет элларни босиб олишлик ҳақида бир оғиз ҳам мадҳияни учратолиш мумкинми ахир? Социализм мактабида та'лим ва тарбия олган бугунги ўзбек миллати, барча совет халқларидай тинчлик, меҳнат, бўлак халқларга ҳурмат шиорларини ўз дарвозасининг пештоқига ёзиб қўйгандир.

Биз ўз еримизни — тупроғимизни севамиз. Биз уни шу қадар чуқур севамизки, шоирларимизнинг она-ер, она-тупроқ деган та'бирлари оддий бир сўздай тилимизга сингиб кетган. Лекин она-тупроқ блан бизни туққан оналар ўртасидаги фарқлардан бири шуки, тупроқ ўз фарзандларини тўйдиришдан олдин, фарзандлар уни яхшилаб овқатлантиришини кутади. Бу ҳолат фарзандлардан вақт ва меҳнат талаб қилади. Бундай фарзанднинг хаёлида уруш ва сафар эмас, сув, ўғит, трактор ва офтоб орзулари яшайди. У ўлимни ва ўлдирмоқни эмас, ҳаётни ўйлайди ўлимга барҳам беришни ўйлайди, ўлим «усталари»ни ла'натлайди... Чунки ер урушни ёмон кўради, тинчликни севади. Узоқ йилларни мўлжаллаб иш қилаётган, иморат қураётган, канал чиқариб дарахтлар ўтқазаётган киши уруш сафарини ўйламайди албатта!

Ўз кучига ва истиқболига ишонган халқимиз бахтиёр ва сокитдир. Ҳар куни оёғи остидаги заминнинг бўшашиб турганини кўриб қутураётган ваҳшийлар эса ер тагига ботиб кетишдан-вақтинча бўлса ҳам кутулиш учун осмондаги юлдузларни сўндирмоққа, офтобга қараб ҳурмоққа, қўни-қўшниларни тишламоққа ташланади.

Башариятнинг тақдирини ўйлаган, қурилиш, шаҳарлар, ўрмонлар, йўллар, юртдаги фаровонлик режалари устида мижжа қоқмай қалам юргизган, фалсафа, сан'ат, илм масалаларига оид маслаҳатлар бераётган, тилшунослик фани олдида порлоқ уфқлар очаётган севикли Сталин — коммунизмга қараб бораётган янги инсониятнинг улуғвор тимсоли-мужассамидир.

Бу икки манзарада асримизнинг икки дун'ёси, икки тенденцияси очиқ ва аён ифодалангандир.

Сталин — совет халқининг коммунистик жамият қуриш йўлидаги ғалабаларини ўз буюк қалбида ижод қилаётган мислсиз устоз, замонамизнинг том ма'носи блан биринчи инсонидир. У, шу блан бирга, бутун меҳнаткаш кишилик оламининг қудратли ғамхўри, халқларнинг суянган тоғи, эзилганларнинг умидидир. Шунинг учун, янги уруш фитначиларига қарши курашда, дун'ё халқлари Сталинни ўзларининг байроқдори деб биладилар. Сталин деган шарофатли номни ҳамма халқлар ўз тилларида ғалаба ма'носида тушунадилар. Бу ном — миллионлар қалбига темир ирода, сўнгсиз қудрат ва буюк ишонч туйғусини талқин қилиб турмоқда. Европа, Осиё, Африка, Американинг оддий кишилари тинчлик учун курашда Сталиннинг азиз образини дилларига нақш этиб, оғир синоқларга кирмоқдалар. Франциядаги Тур шаҳрида ҳарбий поездларни тўхтатиш учун ўзини темир изларга ташлаган оддий француз қизи Раймонда Дьенга шу мислсиз жур'атни бағишлаган қудрат нима? Бу қудрат ҳаққоний ишга буюк ишончдан, тинчлик ишининг қудратбахш илҳомидан туғилди. Раймонданинг бу жасоратли ҳаракатида капиталистик мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг урушга қарши кураши ажойиб бир символдай гавдаланган.

Уруш оловини ёқувчиларга қарши халқлар олиб бораётган оламшумул курашнинг хусусияти шундан иборат бўлдики, энди одамлар уруш даҳшатларига қарши дуо ва ниёз, таваккал ва шикоят блан эмас, балки актив норозилик, ташкилий ҳаракат блан курашмоқдалар. Француз армиясига қарашли еттинчи сапёр полкининг аскарлари, Сталинга ёзган мактубларида, биз русларга қарши ҳечқачон урушмаймиз, деб қасам'ёд қилиб ва'да берадилар. Бу фактнинг ўзидан тинчлик ғояси қанчалик чуқур илдиз отганини пайқамоқ қийин эмас.

Халқлар урушни, у бошланмасдан олдин битиришга қарор қилдилар. Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Стокгольм Мурожаатига жавобан дун'ё бўйлаб тўпланган имзолар демократия ва тинчлик лагерининг қудратидан далолат беради. Чет мамлакатларда юз миллиондан ошиқ, Советлар Иттифоқида — юз миллионга яқин киши «Йўқолсин уруш!» шиори остида тинчлик мурожаатига имзо қўйди. Ҳарбир имзо блан уруш иғвогарларининг юзига қаттиқ бир нидо — «йўқ!» нидоси ташланмоқда.

Бутун совет халқи бир кишидай бўлиб, ўзининг полвон қомати блан кўтарилиб, янги уруш ишқибозларини огоҳлантирувчи бир на'ра блан: «йўқ, уруш ва ўлимга ла'нат! Даф' бўлсин уруш!», дейди.

Бизнинг Ватанимизда тинчлик Мурожаатига имзо қўйган ҳарбир қўл, бу имзони иш блан, машинани, қаламни, комбайнни юргизиш блан тасдиқламоқда. Албатта, айрим бир кишининг орзу ва қарори уруш аравасини ла'нат гирдобига ташлайолмайди. Албатта бир томчи сувда сичқонни ҳам ботириб бўлмайди. Аммо, тома-тома кўл бўлар, деганларидай, миллионлаб, юз миллионлаб томчилардан булоқлар, ирмоқлар ва ниҳоят, серғазаб дар'ёлар пайдо бўладики, булар ҳар қандай қабоҳат тўғонини ўпириб, ҳар-хил чаён ва сиртлонларни эзиб, бўғиб, ҳалок қилиб ташлашга қодирдирлар.

Тинчлик учун жанг! Бу та'бир бироз ғалати туюлади. Тинчлик ва жанг бир-бирига қарама-қарши тушунчалардай эшитилади. Аммо бу та'бирнинг моҳиятида ҳечқандай зиддият йўқ. Чунки тинчлик учун кураш — ғайрат, асаб, ирода, ишонч, бирдамлик, жур'ат ва ҳаётни бу ғояга қаратишни талаб қиладиган оламшумул улуғ бир ҳаракатдир. Бу ҳаракат пешқадам инсониятнинг, халқларнинг, тарих ва адолатнинг мантиқий ўсишидан келиб чиқмоқда.

Курашимиз — замонанинг
бағридаги ҳақиқат,
Ҳақиқатки, миллионларнинг
Чин армони, тилаги;
Бир тилакки, у енггуси,
Чунки енгар ҳақ фақат,
Сулҳ истайди, бахт тилайди,
Дун'ёмизнинг юраги.

Тинчлик ғоясининг олижаноб армияси, унинг содиқ аскарлари ўзларининг музаффарона юришларида, СССРнинг болғали ва ўроқли сулҳпарвар байроғига қараб ҳайқирадилар:

— Урушга ўлим!
— Жаҳонга осойишталик!
— Халқларга эрк!
— Сталинга ташаккур!

М. ШАЙХЗОДА.

Ленин

(ПАРЧА)

Ёруғ юлдуз Кремльдир — ғолиб, улуғ штабинг,
Дун'ё қалби, урар шаҳдам. Ҳаракатда кўк ва ер.
Кенг оламга ёруғ тонг-у эртанги офтоб бўлиб,
Юксалмоқда капиталдан пок қилинган СССР.
Ҳузурингда беихтиёр ўтди кўзим ўнгидан
Она ўлкам,
боғ, бўстонлар,
ўзинг берган эрк, ҳаёт.
Бир ҳаётки, ҳар кун янги, ҳар кун гўзал, ранг-баранг,
Бу ўлкада сен бахт берган ўзбек халқи яшар шод.
Кураш, яшаш йўлларини ўзинг ўргатдинг бизга,
Бизга, яна минг ва миллион наслимизга устодсан.

Ҳар юракда муҳаббатинг, ҳар хонада суратинг,
Сахий Шарқнинг қуёшидай ҳар гулшанда ҳаётсан.
Тонготарда бирин-кетин кўк янгратган гудоклар—
Ўзбекларнинг коммунизм чўққисига ҳамласи.
Сувга чўмиб, нурга чўмиб ётар шаҳар, қишлоқлар,
Сендан мангу миннатдордир халқи, чаман ўлкаси.

Мирзачўлда ўзинг эккан энг биринчи ниҳолдан
Бахмал води уфқларга қулочини ёйди кенг.
Фикримизга бир машъалсан, умримизга баҳорсан,
Ҳар ғунчада — сенинг ёдинг, ҳар япроқда ижодинг.
Кўз ўнгимдан ўтди бир-бир янги дар'ё, денгизлар.

Гул водилар, соҳилларда порлар сенинг чароғинг.
Хуллас, олға етаклади меҳнат, жангда Сталин,
Ўзбекистон бўлди Шарққа коммунанинг маёғи!
Менинг ўлкам баҳраманддир сенинг қуёш-ғоянгдан

Сўнмас ғоянг нурларидан бахт топажак кенг жаҳон:
Я'ни, қуёш бир маҳалда қучолмаган куррада
Бўлсин дединг бир маҳалда бир эрк, бир бахт, ҳур инсон!
Шунинг учун, капиталнинг зулматида оҳ чеккан—
Ҳиндуларнинг масканида бир ҳавосан, чароқсан.
Европада,
Африкада,
Океан ортида ҳам
Меҳнат аҳлин жадал оққан сафларига байроқсан.

Шунинг учун, куррадаги капитал саройига,
Россияда «Аврора»дан чиққан мағрур нидодай,
Урилажак кучли яшин, бир тонг отар гулдираб!..
Курант тез-тез бонг урмоқда. Шу тонг яқиндир, демак!
Шунинг учун, бир-бир босиб, ўйлаб башар тақдирин,
Тун ё саҳар ҳузурингга тез-тез келар Сталин,
Боқиб,
ўйлаб,
бир қарарда — штабига қайтар у,

Ноябрьнинг Еттисини бирга қилгандай тайин.
Байроғинг-ла уфқларга етаётган «ура!»нинг
Бу музайян гумбазингда янграр акси-садоси.
Жангчиларнинг йўлларини, бу энг сўнгги курашда,
Еритмоқда қуёш бўлиб Сталиннинг даҳоси.
Улуғлигинг кўзга сиғмас—қатрага сиғмас қуёш,
Қуёшдан ҳам ёруғ уйда сен ухлайсан хотиржам:
Қулоғингда Сталиннинг ичган улуғ Қасами,
Бу қасамда сен барҳаёт — умид, ғоянг жамул'жам!

М. БОБОЕВ.

Уруш бўлмайди!

СОҲИБКОР РИЗАМАТ ОТАГА

Уста, қақраб ётган қадим тепада
Умид блан бир боғ обод қилибсиз,
Ленин колхозининг а'золарини
Сиз донолик блан дилшод қилибсиз.

Дун'ёдаги энг соз меванинг бари
Сизнинг боғингизда бор десам ростдир.
Бундай соҳибкорлик, чин сан'аткорлик
Ижодкор халқ учун ҳамиша хосдир.

Фақат бир узумнинг ўнлаб нав'и бор:
Чарослар, хусайни, мускат, шивилғон...
Боғ дедим, аслида — ақл ва меҳнат
Пайванд қилинганда топилган бир кон.

Қатор парникларни томоша қилдим —
Кавказ мевалари: лиму, апельсин.
Дарахтлар шогирддай эгилиб сизга,
Гўё устозидан олади дарсин.

Хоки анжир пишган. Ундан нарида—
Худди шода-шода ёқутдай норлар
Сиз ўз қўлингиз-ла севиб ўтқазган
Чексиз майдондаги қатор анорлар...

Санаганим блан сони тугамас,
Бу боғда — тўйинлик, фаровон ҳаёт.
Иқбол мевасини тотур озод халқ
Ва мева экқандан қолур яхши от.

Шу боғда инсонлар олади ором,
Ҳозирги гўдаклар катта бўлади,

Янги ниҳолларни экади улар,
Отахон, боғингиз яна тўлади.

Кездим, чечакларга боқиб тўймадим;
Кундан-кун улғаяр, яшнар бу чаман.
Аммо кўз олдимга океан ортидан
Уруш деб бақирган келди даф'атан

Иблисдан яралган бир гала мал'ун,
Қон ялаб қутурган ёвуз қароқчи
Атом бомбасини ногоҳ ёғдириб,
Обод боғингизни яксон қилмоқчи.

Янги бўстонларни гуллатаберинг,
Беғубор ниҳоллар кўтарсинлар қад.
Амин бўлинг, уста, яхши билингки:
Босқинчи йўлида жаҳон — улуғ сад.

Гўзал орзумиздай яшнайди ҳаёт,
Уруш сафсатаси бизни қўрқитмас,
Сталин авлоди боғ — Ватанимиз
Эркин ҳавосидан олади нафас.

Амин бўлинг, уста, уруш бўлмайди,
Соқчи чегарада ҳуш'ёр турипти,
Ғолиб мамлакатнинг мовий кўкида
Пўлат қушларимиз учиб юрипти.

Азиз Ватанимиз — мангу даҳлсиз,
Мардлар макон этган маҳкам қўрғондир.
Дун'ё халқларининг саодатига
Иосиф Сталин буюк посбондир!

Ҳамид ҒУЛОМ.

Тинчлик енгади!

Тонгда ше'р ёздим, таралар эди
Боғда шафтолию гулларнинг атри.
Ёз боғининг иси, тонгнинг нафаси
Доимо уфурар ше'римнинг сатри;
Ҳаёт гўзаллиги ижодимга ранг
Киндек қоним томган шу азиз
тупроқ,
Ҳарбир тонг — минг ше'р, достонга
доя.
Мени куйчи қилди тинчлик Ватани,
Ғолиб халқ ва ўлмас ленинча ғоя.
Тинчлик блан отсин жаҳонда ҳар
тонг.
Тўй, шодлик, бахт, зафар, ижод
манбаи
Куйларим Мичурин гулидек хил-хил.
Океан тўлқинидан минг бор кучлироқ.
Севинч ва завқларга тўла бу кўнгил.
Ватаним туганмас илҳом булоғи.
Обод гулзоримда, қўшни боғларда,
Тонгда болаларнинг қийқириқлари...
Бири олма қоқар, шафтолу силкир,
Ярашар боғларга бу қилиқлари,
Чунки ўз Ватани, она тупроғи.
Бири боғ четига уйча солади,
Меҳмон кутмоқ бўлар—халқидек
сахий.
Ма'мур оиланинг фарзандлари бу,
Ёшлигидан танти, бахтлари боқий,
Сталин та'лимин олган бу авлод.
Кимга завқ бермайди шўхликдан
чарчаб
Болалар ухлаши фароғатда, тинч.
Сокин тун далада ошиқ ёшларнинг
Ишқий қўшиқлари бермасми севинч?
Ғам, фироқ куйлари қалбимизга ёт.
Ше'римда қон тўкиш, вайроналикнинг,
Қирғин урушларнинг мадҳияси йўқ.
Ободлик, озодлик, халқлар тинчлиги
Халқимнинг қалбида яшайди тўлиқ,
Ватаним эркин, шўх қўшиқларга
кон.
Қулоқни кар қилган бомба
портлашин,

Заҳарли порх исин қандай завқи бор?
Ободлик, эркликни топган халқимиз,
Даҳшат куйларига асло эмас зор!
Биз тинчлик истаймиз! Тўкилмасин
қон!
Боғлар ободлиги, қизлар қўшиғи,
Гўдаклар роҳати — тинчлик меваси.
Биз тинчлик истаймиз! Булбуллар
куйин
Бир умр бузмасин тўплар на'раси,
Уруш истаганлар бўлажак яксон!
Биз тинчлик истаймиз! Азиз оналар—
Зор эмас куйлашга ҳижрон алласин.
Биз тинчлик истаймиз — юрт
ободлигин.
Фарзандлар отадан етим қолмасин!
Она, фарзанд қадрин билади инсон,
Зор бўлиб бир сиқим ҳалол
тупроққа,
Черчилль, Трумэндек босқинчи дайди
Кари оч бўридек ўлим олдида
Гўр излаб, қон истаб, уруш
истайди.
Беватан, бекапан ўлишлиги ҳақ!
Пок қалб халқлар қўйган ҳарбитта
имзо —
Атом бомбаларин омборига қулф.
Калбимиздек тоза тинчлик қуёши
Ҳар тонгда чиқажак абадий кулиб!
Ёруғлик зулматини енгажак мутлақ.
Биз тинчлик истаймиз, яшасин
тинчлик!
Босқинчи ёвлардан қўрқмаймиз броқ.
Биз ғолиб халқлармиз, ғалабамизга
Бутун жаҳон халқи ва тарих гувоҳ.
Оғамиз улуғ рус—зафарга йўлдош.
Бутун дун'ё халқи тинчликни истаб,
Бахту саодат-чун қўймоқдадир қўл.
Бу Ленин ғоясин тантанасидир,
Коммунизм томон халқлар олган йўл,
Тинчлик карвонига Сталиндир бош!

ШУКРУЛЛО.

ЭРК

Кўрсатар оромини ҳар лаҳза, ҳар онимда эрк,
Бахтиёр этди мени тоза гулистонимда эрк.
Эркин авлодим, элим хуррам, уйим — нурга макон
Кенг ҳаво, соғлом нафас, тўлқин урар қонимда эрк.
Толиим авжи уфқлардан баландроқ, негаким —
Юксак иқболим, менинг измимда, фармонимда эрк.
Меҳнатим завқи ҳаётимга берар наш'у намо,
Турмушимга наш'а бахш айлар бу давронимда эрк.
Яшнаган қалбим чаманзори эрур сўнмас баҳор,
Бахтиёр булбул кабн боғимда, бўстонимда эрк.
Куйлагай тун-кун Ватаннинг ишқин ардоқлаб тилим,
Чунки бўлмишдир муқаддас менга бу жонимда эрк.
Ким Ватанни асраса, севса, элимни ёқласа,
Бор анинг ёқлаш учун қалбимда, илҳомимда эрк.
Эрк қуёши нур сепар гўё Кремль юлдузи,
Сўнмас Ильич нуридан балқийди айвонимда эрк.
Ҳур чаман озод элим доҳи Сталин даврида,
Зар суви бирла ёзилмиш шонли алвонимда эрк.
Сайфий қилмасму гўзал, порлоқ замондан фахрлар,
Барқарордир ҳар нафас, ҳар лаҳза, ҳар онимда эрк.

САЙФИЙ.

Тинчлик қўшиғи

Яшнатиб тинчу омонликнинг улуғ байроқларин,
Ер юзин халқи чақирди ёру-дўст ўртоқларин,
Қурия қул бўлмагай, тинчлик урушни енгади,
Бу шиор овози кар қилди Трумэн зоғларин.
Қайси эл устига чангал солса у маккорлар,
Шул замони қирқадир эл, панжаю тирноқларин.
Энди рўзғорли талатмас, энди боғланмас қўли,
Кул қилишга энди йўл бермайди эл гулбоғларин.
Тўлди бу тинчу омонлик дафтари имзо блан,
Булғаёлмас қонга ёв, халқнинг азиз тупроқларин.
Ҳарқачон халқ қудрати атомни енгар шубҳасиз,
Ғарқ этар тўлқин уриб ёвнинг суянган тоғларин.
Чустий жоним бирла илҳомим уришга қаршидир.
Тўлдирай аҳдим ёзиб ҳатто чаман япроқларин.

ЧУСТИЙ.

Тинчлик учун

Ватанимда мангу тинчлик барқарор,
Меҳнатидан мамнун ижодкор халқим.
Ширин ҳаётини бузмоқ истамас,
Бошида ғалаба байроғи балқир!

Кечагина ечган қора кийимин
Янада эгнига илсинми она?!
Гаубицалар ўкириб,
Олов пуркаб,
Элни тўзон боссинми яна?!
Бир ҳовуч Трумэн,
Трумэнвачча
Айши деб тинчлигин бузсинми инсон?
Улар доллар оҳангига ўйин тушса
Миллионлар очликдан берсинларми
жон?!

Йўқ,
Менинг Ватаним истамас буни!
Йўқ,
Менинг халқимнинг қилар иши бор.

Заводда пўлатни тоблайди ишчи,
Далада пахтасин экар пахтакор!
Тинчлик керак халққа, меҳнати блан
Беминнат емоққа ҳалол нонини.
Рўёбга чиқармоқ истар тинчлик-ла
Ўзи яратолган шуҳрат-шонини.
Қўл қўйди тинчлик деб Мурожаатга
Келажаги учун шарафли инсон,
Фаровонлик учун, ободлик учун,
Ором ҳаёт учун бу ёруғ жаҳон.
Кеча Қурбон бобо қўл қўйиб туриб,
Деди:
— Элу-юртим тинчлиги учун!
Бир оғиз сўзида ифода қилди
Бутун миллионларнинг истагин, бу
чин.

Тинчликка чақирар бутун кишиликни
Сталин бош бўлган бизнинг элимиз.
Улуғ Коммунага олиб бормоқда
Тинчликка посбон Сталинимиз!

ШОНАЗАР.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 17 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Бош қўмондонлигининг бугун эрталаб Пхеньян радио станцияси орқали эшитдирилган ахборотида бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда жуда кўп уезд ва волость марказларини озод қилиб, жануб томонга ҳужумни давом этдирмоқдалар.

Халқ армиясининг Кончжу (Косю) шаҳрини озод қилган қисмлари чекинаётган америка қўшинларини қувиб бормоқдалар.

Жанубий ва Шимолий Кенсон вилоятида партизанлар ҳамма жойда уруш ҳаракатларини кучайтириб, Халқ армияси қисмларининг ҳужумига мадад бермоқдалар.

ПХЕНЬЯН, 17 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 17 июль кечқурун қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда жанубга ҳужумни давом этдирдилар.

Америка авиацияси республиканинг шимолий қисмидаги ва жанубда озод қилинган территориядаги тинч шаҳар ва қишлоқларни қаттиқ бомбардимон қилмоқда.

16 июльда америка авиацияси Сеул шаҳрига бирнеча марта ҳужум қилиб, ҳеч нарсага қарамай шаҳарни ваҳшийларча бомбардимон қилди. Мактаб бинолари, касалхона ва маданий муассасаларнинг бинолари шикастланди. Тинч аҳолидан кўп киши ўлди.

Халқ армиясининг аэропланлари америка аэропланлари блан жанг қилиб, ҳаво жангида душманнинг икки аэропланини уриб туширдилар.

ҚУРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

НЬЮ-ИОРК, 17 июль. (ТАСС). Макартур штабининг бугун эрталаб э'лон қилинган ахборотида Тэчжон (Тайден) ёнида америка қўшинларининг чекинганлиги э'тироф қилинади, лекин ахборотда бу мағлубиятни андавалаб ўтишга уринилади. Ахборотда 21-нчи дивизия қисмлари Тэчжон районида «атиги 6 миля» чекиндилар дейилади.

НЬЮ-ИОРК, 17 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Қурия фронтидан хабар беради: Кимган (Кин-Ко) дар'ёсидаги америка мудофаа линияси кечқурун 16 июльда тор-мор келтирилди.

НЬЮ-ИОРК, 17 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: фронтдан олинган хабарларга кўра, Шимолий Қурия артиллерияси қаттиқ тўпга тутгандан кейин американлилар Тэчжон (Тайден) шаҳридан икки миля шарқи-шимолдаги аэродромни ташлаб чиқдилар.

«Америкэн бродкастинг компани» мухбири Шимолий Қуриянинг олдинги қисмлари Тэчжонга тез яқинлашиб келмоқдалар, деб хабар берди.

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БИРИНЧИ ҚАҲРАМОНЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 17 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Олий халқ мажлисининг президиуми Халқ армиясининг офицерларидан бир группасига Қурия халқ-демократик республикасининг Қаҳрамони унвони берди ва уларга 1-нчи даража Давлат байроғи ордени ҳамда «Олтин юлдуз» медали топширди.

12 кишига Қаҳрамон унвони берилди. Булар орасида 5 июльда америка крейсерини ботирган торпеда катерлари қўшилмасининг командири Ким Гун Ок, катер командири Ли Ван Гин, 10 та америка аэроплани блан жанг қилган ва шундан 4 тасини уриб туширган учучилар Ким Ги Ок ва Ли Мун Сун ва бошқалар бор.

Солдат ва офицерлардан катта бир гуруҳи Давлат байроғи ордени ва Шуҳрат ордени блан мукофотланди.

Тараққийпарвар партия Миллий комитетининг баёноти

НЬЮ-ИОРК, 17 июль. (ТАСС). Тараққийпарвар партия Миллий комитетининг мажлиси бўлди. Мажлисда Қуриядаги воқиалар муносабати блан халқаро аҳвол масалалари муҳокама қилинди ва Миллий комитетнинг баёноти қабул этилди.

Тараққийпарвар партиянинг секретари Болдуин журналистларга қуйидагиларни айтди: мажлисда Миллий комитетнинг 17 штатдан вакил бўлиб келган 100 га яқин а'зоси қатнашди. Ижроия комитети томонидан илгари тайёрлаб қўйилган баёнотни ёқлаб Миллий комитетнинг ҳамма а'золари овоз берди. Бундан фақат икки а'зо мустаснодир.

Қуриядаги уруш бошлангандан буён, — деди Болдуин, — тараққийпарвар партиянинг ижроия комитети келишмовчиликларни, айниқса Генри Уоллес блан комитетнинг бошқа а'золари ўртасидаги келишмовчиликларни бартараф қилиш мақсадида бирнеча марта мажлис қилди. Шу ҳафтанинг бошида бир фикрга келингандай бўлган эди, аммо Уоллес тараққийпарвар партиянинг баёнотини э'лон қилишдан илгари бу баёнот ҳақида ўйлаб кўриш учун фурсат берилишини сўради. Эртаси куни, — деди Болдуин, — Уоллес комитетга ахборот бериб, агар комитет атом бомбаси ва Формоза ҳақидаги сўзларни чиқариб ташламаса, шунингдек Хитойни дарҳол Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киргизиш ҳақидаги тавсияномани Қуриядаги урушни бартараф қилиш учун биринчи қадам «Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳамма ишларида Россиянинг актив қатнашишидан иборат» деган сўзлар блан алмаштирмаса, мен бу баёнотни қувватлайолмайман, деб билдирди.

Уоллес ўз баёнотини э'лон қилди. Бу баёнот Америка Қўшма Штатларининг Қурия халқига қарши олиб бораётган урушини ма'қуллайди.

Тараққийпарвар партия Миллий комитетининг баёнотида бундай дейилади:

«Қурия уруши совуқ муносабатлар урушининг натижасидир. Бу уруш давом этиб турганда, ҳар куни солдатларимизнинг ҳаёти қурбон қилинади ва қуриялилар қирилади. Бу уруш давом этиб турганда, уруш ҳаракатлари учинчи жаҳон урушига олиб келиш хавфи ҳар куни кучаяборади. Қуролли уруш бизнинг ўғилларимизни тортиб олади, бу уруш ҳарбий бюджетни бирнеча ўн миллиард доллар кўпайтиришга, Америкада эркинликларни ва меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини янада чеклашга олиб келади».

Баёнотда тараққийпарвар партияда ихтилофлар борлиги кўрсатилиб, бундай дейилади: «Биз ҳаммамиз уруш ҳаракатларининг давом этдирилиши америка халқининг манфаатларига тўғри келмайди деб ишонамиз. Уруш ҳаракатларининг давом этдирилиши умумий тинчлик манфаатларига хилофдир. Шу сабабли Осиёдаги танглининг бартараф қилиниши уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш тўғрисидаги мақбул таклифга асосланиши лозим.

Бу танглининг бартараф қилиниши яна бошқа бир муҳим фактни э'тироф қилишга ҳам асосланиши керак. Бутун Қурия халқи ўзига бирон ажнабий давлат аралашувисиз бирлашган мустақил ҳукумат тузиш йўли блан ўз-ўзини белгилаш ҳуқуқи берилишини қаттиқ талаб қилмоқда.

Ли Син Ман усул идораси бу талабга жавоб бермайди. 1946 йилдан кейин Жанубий Қурияга бориб келган ҳамма виждонли кузатувчиларнинг фикрича, бу ҳукумат мутлақо демократик ҳукумат эмас. Жанубий Қурия аҳолиси бу ҳукуматни қувватламайди, бу ҳукумат ўзини қувватламаётган ҳамма унсурларни зўрлик йўли блан бостириш натижасидагина ҳокимият тепасида қолиб келади. 1950 йил май ойида ўтказилган сайлов вақтида Жанубий Қурия халқи бу ҳукуматни рад этди, сайлов вақтида полиция террори ҳукм суришига қарамай, халқ Жанубий Қурия қонун чиқарувчи йиғилишига Ли Син Ман усул идорасига қарши бўлган ва Шимолий Қурия блан бирлашишни ёқлаб чиқаётган кишиларни сайладики, бу кишилар сайланганлар орасида кўпчиликни ташкил қилдилар.

Хитойнинг тажрибаси шуни ишонарли қилиб исботлайдики, чет эл интервенцияси ва чет эл қурол-яроғи юборилиши бутун Осиё қит'асида кучайиб бораётган озодлик ҳаракатини қийинлаштиради ва уни янада кўпроқ қон тўкиладиган қилса-қиладики, аммо бу ҳаракатнинг енгилмас кучларини тўхтатаолмайди.

Қурия кризиси ана шу асосий принципларга мувофиқ тинч йўл блан ижобий равишда фақат Бирлашган Миллатлар Ташкилоти орқалигина ҳал қилиниши мумкин. Бутун дун'ё халқлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотини тинчликнинг энг ишончли посбони, халқларнинг тенг ҳуқуқини ва ўз-ўзини белгилаш ҳуқуқини ҳимоя қилувчи ташкилот деб биладилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳозирги вақтда ҳам тинчликнинг сақланишига энг кўп умид беради.

Лекин хитой миллатини ташкил қилган 450 миллионли хитой халқи Бирлашган Миллатлар Ташкилотида ва Хавфсизлик Советида қатнашмаса, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўз Уставида кўрсатилган юксак мақсадларни бажараолмайди ва бутун дун'ё халқларига хизмат қилаолмайди. Чириган, обрўси тушган, мағлубиятга учраган ва хитой халқининг жуда кўпчилиги рад этган, фақат америка флоти орқасида Формозада қўғирчоқ бўлиб яшаётган тўданинг қолдиқлари хитой ўрнини ишғол қилган вақтда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти обрўли бўлаолмайди ва самарали иш кўраолмайди. Америка флоти Хитой ҳукуматининг бу оролни қит'а блан бирлаштиришига тўсқинлик қилмоқчи бўлади.

Шу сабабли Қурия кризисини тинч йўл блан ҳал қилиш учун даставвал Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўсини тиклаш ва унинг самарали ишлашини та'минлаш керак. Устав принципларига яна амал қилган тақдирдагина бунга эришиш мумкин. Трюгве Ли ва бош министр Неру Хитой республикасини Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киритиш йўли блан устав асосида иш кўришга чақирган эдилар.

Шунинг учун америка халқи ҳукуматимизни тинчлик йўлидаги бу ғовни дарҳол тугатишга чақириши керак. Хитой ҳукумати Ташкилотга киритилиб, Совет Иттифоқи Хавфсизлик Советига яна қайтиб келгандан кейин Бирлашган Миллатлар Ташкилоти яна самарали ишга киришгач, Хавфсизлик Кенгаши тинчликни сақлаш мақсадида қуйидаги тадбирларни кўради:

Биринчидан, Қуриядаги уруш ҳаракатларини тўхтатиш ва бутун Қурия учун дарҳол бирлашган, мустақил, демократик ҳукумат тузиш мақсадида тегишли буйруқлар чиқаради ва зарур тадбирлар кўради;

Иккинчидан, президент Трумэннинг америка флоти Формозани ҳимоя қилсин деб бирёқламалик блан берган буйруғини бекор қилишга чақиради, бу буйруқ Хитойдаги гражданлар урушига аралашиш бўлиб, Қоҳира битимини бузади, бу битимда «Япониянинг хитойлардан тортиб олган ҳамма ерлари, масалан, Маньчжурия, Формоза ва Пескадор ороллари Хитой республикасига қайтарилиши керак» дейилган. Мазкур буйруқ Потсдам битимида Япониянинг таслим бўлиши ҳақидаги шартларда ва Трумэннинг 1950 йил 5 январьдаги баёнотида та'кидланган ана шу мажбуриятни ҳам бузади;

Учинчидан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тегишли органи орқали Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг хўжаликни қайтадан қуриш ва ривожлантириш фонди деб аталган фондини тузади. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бу фонддан Осиё мамлакатларига ҳеч қандай сиёсий шарт қўймай иқтисодий ва техника ёрдами беради. Осиё мамлакатлари ўз саноат ва қишлоқ хўжаликларини тез ривожлантириш учун ҳамда ўз-ўзларини белгилаш ва мустақиллик олишга бўлган интилишларини тинч йўл блан амалга оширишларини енгиллаштириш учун шундай ёрдамга муҳтождирлар.

Америкада Қурияга қарши атом бомбаси ишлатилсин деган талаблар ўртага қўйилди. Биз бу ваҳшиёна таклифни қоралаймиз ва ҳукуматимизни атом бомбаси ишлатилмайди деб э'лон қилишга чақирамиз.

Биз шу таклифларни илгари суриш блан бирга, ҳозирги вақтда тинчликка жиддий хавф туғилишига қарамай, жаҳон уруши муқаррар эмас деб ва бутун дун'ёдаги сулҳпарвар халқларнинг овози ҳукуматларни Қуриядаги қонли урушга хотима бериш ҳамда ҳалокатли атом урушининг олдини олиш учун бу тадбирларни кўришга мажбур этаолади деб ишонамиз. Биз бу таклифларни тинчлик программаси деб илгари сурамиз. Барча американлилар ва бутун дун'ёдаги софдил кишилар, бошқа масалалардаги ихтилофларига қарамай, бу программа атрофига бирлашишлари мумкин.

Агар халқлар ўз иродаларини баланд овоз блан айтсалар, ҳали умумий тинчликни сақлаб қолиш имконияти қўлдан бой берилгани йўқ».

ХИТОЙ ХАЛҚИ ТАЙВАН ВА ҚУРИЯДАГИ АМЕРИКА АГРЕССИЯСИГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК БИЛДИРМОҚДА

ПЕКИН, 17 июль. (ТАСС). «Жэньминьжибао» газетаси хабар беради: кеча Тяньцзинда Американинг Тайван ва Қуриядаги агрессиясига қарши норозилик ҳафтаси бошланди.

Тяньцзинда митинг бўлди. Митингда 30 мингдан ортиқ киши қатнашди. Митингда тинчликни ҳимоя қилиш Тяньцзин комитетининг раиси Хуан Сун-лин нутқ сўзлади. У, америка империалистларининг Тайван ва Қуриядаги қуролли агрессияси хитой халқининг Тайванни озод қилишига ва қурия халқининг Қурияни озод қилишига халал бераолмайди, деди.

Сўзга чиққан ҳамма нотиқлар америка империалистларининг агрессиясига қарши қат'ий норозилик билдирдилар ва аҳолининг ҳамма табақаларини Тайванни озод қилишга актив ёрдам беришга ва қурия халқининг ҳамда Осиёдаги барча мамлакатлар халқларининг ўз озодликлари учун олиб бораётган курашини қувватлашга чақирдилар.

Кеча Пекинда Американинг Тайван ва Қуриядаги агрессиясига қарши курашга ёрдам бериш комитети тузилди. Комитетнинг биринчи мажлисида Тайван ва Қуриядаги Америка агрессиясига қарши норозилик билдириш учун 19 июльдан норозилик ҳафтаси бошлашга қарор қилинди.

Мукдендаги барча халқ ташкилотлари вакилларининг йиғилишида Тайван ва Қуриядаги Америка агрессиясига қарши норозилик билдириш учун 17 июльдан Шарқи-Шимолий Хитойда норозилик ҳафтаси бошлашга қарор қилинди. Тайван ва Қуриядаги Америка агрессиясига қарши курашга ёрдам берувчи Шарқи-Шимолий комитет тузилди. Чунцинда Америка агрессиясига қарши норозилик ҳафтаси 17 июльда бошланади.

Польша бирлашган ишчилар партияси Марказий Комитетининг пленуми

ВАРШАВА, 17 июль. (ТАСС). Кеча Польша бирлашган ишчилар партияси (ПЗПР) Марказий Комитетининг пленумида ПЗПР Марказий Комитети секретари Зенон Новакнинг «Олти йиллик план муносабати блан кадрлар масаласи ҳақида»ги доклади тингланди.

Минц ва Новак докладлари юзасидан бўлган музокараларга Минц якун ясади.

Пленум резолюция қабул қилди, резолюцияда бундай дейилади:

«ПЗПР Марказий Комитетининг пленуми олти йиллик планни бу план ҳақидаги қонун лойиҳасида баён қилинган янги кенг кўламида қабул қилади.

Пленум Минц ва Новак ўртоқларнинг докладларида баён қилинган қоидаларни барча партия ташкилотлари кундалик ишларида амал қиладиган кўрсатмалар деб тасдиқлайди».

Пленум ПЗПР Марказий Комитети составига Мариан Нашковскийни киргизди.

Пленумда ПЗПР Марказий Комитетининг раиси Болеслав Берут нутқ сўзлади. У олти йиллик планни бажаришга ҳамма кучни сафарбар қилишга чақирди.

Марокаш коммунистлар партиясининг бош секретари қамоққа олинди

ПАРИЖ, 17 июль. (ТАСС). Матбуотда босилган хабарларга қараганда, Марокаш коммунистлар партиясининг бош секретари Али Ята 15 июльда француз ма'мурлари томонидан қамоққа олинган ва Марокашдан Жазойирга сургун қилинган. «Юманите» газетаси ёзади: «Полиция бир йилдан буён Али Ятани қидириб келарди. Унинг қамоққа олиниши ва сургун қилиниши ҳукумат буйруғи блан генерал Жуэн томонидан кўрилаётган фашист жазо чораларининг бир қисмини ташкил этади. Бу жазо чоралари Марокашни Америка ҳарбий базасига айлантириш сиёсатининг оқибатидир».

Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитети Бюросининг навбатдаги мажлиси

ПРАГА, 17 июль. (ТАСС). 25 июльда Прагада Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитети Бюросининг мажлиси бўлади. Бюро тинчлик тарафдорларининг иккинчи жаҳон конгрессига тайёргарлик кўриш масаласини, шунингдек атом қуролини тақиқлаш тўғрисидаги Стокгольм Мурожаатига имзо тўплашнинг бориши ҳақидаги масалани муҳокама қилади.

Англия блан Франция ўртасида махфий музокаралар

Шинуэллнинг Париж сафарига доир

ЛОНДОН, 17 июль. (ТАСС). «Дейли грэфик» газетаси хабар беради: 16 июльда инглиз мудофаа министри Шинуэлл Франция ҳарбий раҳбарлари блан жуда махфий кўшилинч музокаралар олиб бориш учун кутилмаганда штаб офицерлари блан биргаликда Парижга учиб кетди. Шинуэлл ва унинг маслаҳатчилари беш соат давомида махфий равишда Франция бош министри Плевен, миллий мудофаа министри Жюль Мок ва ҳарбий-ҳаво кучлари бош штабининг бошлиғи Франсуа Лешер блан маслаҳатлашдилар.

ЛОНДОН, 17 июль. (ТАСС). Рейтер агентлиги билдиради: 16 июль кечқурун инглиз мудофаа министри Шинуэлл Лондонга қайтиб келди.

Чехословакия қишлоқ хўжалик делегацияси Москвага келди

СССР Совхозлар министрлигининг таклифига биноан Чехословакия республикаси давлат хўжаликлари ишчилари ва раҳбар ходимларининг делегацияси 17 июльда Прагадан Москвага келди. Делегация составида далачилар, чорвадорлар, тракторчилар, агрономлар бор. Делегацияга давлат хўжаликларининг бош директори, Чехословакия ер ишлари министрининг ўринбосари И. Смрковский бошчилик қилмоқда.

Чехословакияли меҳмонлар Москвада бирнеча кун бўлгач, икки группага бўлиниб совхозларга жўнайдилар. (ТАСС).

Америка халқи Қуриядаги агрессияни қувватлашдан бош тортмоқда

НЬЮ-ИОРК, 17 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги хабар беради: Америка Қўшма Штатлари қуролли кучларига «кўнгилли» бўлиб кириш тўғрисидаги чақириқни америка халқининг кенг табақалари сра қувватламаётир. «Кўнгиллилар»га бирқанча имтиёзлар берилишига қарамай (улар учун хизмат муддати камайтирилади, қайси қўшин турида хизмат қилишни танлаш уларнинг ўз ихтиёрида бўлади), шунингдек мудофаа министри «кўнгиллилар»нинг кўпчилиги Қурияга жўнатилмайди деб ва'да беришига қарамай, армияга киришни истовчиларнинг сони илгари мўлжаллангани кўра анча кам бўлиб чиқди. Сўнгги кунларда армияга «кўнгилли» бўлиб кирувчилар айниқса камайиб қолди.

Юнайтед Пресс агентлиги «армияга, ҳарбий-денгиз флотига ва денгиз пиёда аскарлари корпусига кўнгиллилар қабул қилувчи пунктларга ўтган ҳафтанинг сўнгги кунларида кўпчилик шаҳарларда ҳечким келмади» деб хабар беради.

Агентликнинг вакиллари блан қилган суҳбатларида офицерлар сўнгги кунларда иш жуда секин бораётганлигини ва ёшлар пунктларга келмаётганлигини айтганлар. 3,5 миллион аҳолиси бўлган Чикагода 16 июль якшанба куни қабул пунктига фақат 60 киши келган, бу кишилар ҳам фақат ахборот олиш учун келганлар.

Юнайтед Пресс агентлигининг хабарига кўра, 5-нчи армия штабининг Чикагода «кўнгиллилар» қабул қилувчи вакили «Қурия воқиалари бошлангандан буён армияга кўнгиллилар қабул қилиш тўғрисидаги умидлар пучга чиқди» деган.

Оклахома Ситида (Оклахома штати) «кўнгиллилар» қабул қилиш блан шуғулланувчи офицер Юнайтед Пресс агентлигининг мухбирига «кўнгиллилар қабул қилиш бутун ҳафта давомида жуда секин бораётир» деб нолиган. Буффало шаҳридаги пунктда мухбирга «пунктга келаётган кишилар Қуриядаги воқиалар блан унчалик қизиқмайдилар, кун бўйи пунктга фақат икки киши келди ва уч киши телефон қоқди, холос» деган.

16 июль якшанба куни Тихасда ва унинг атрофидаги штатларда юзлаб пункт ишлаган (бу ерда 4-нчи армия штаби қабул қилади). Аммо бу армия штабининг вакили Юнайтед Пресс мухбирига «офицерлар кун бўйи ҳархил справка бериш ва кишиларга бошқа кунларда ҳам пунктга кирингиз деб ялиниш блан овора бўлдилар» деган.

Юнайтед Пресс агентлиги бошқа бирқанча шаҳарлар тўғрисида ҳам шундай хабарларни беради. Бу шаҳарлардан олинган хабарлар американлиларнинг кенг оммаси Қурияда интервенция бошлаган армияга боришни истамаганлигини яққол кўрсатади.

Англияда Қуриядаги инглиз-америка интервенциясига қарши норозиликлар

Лондон, 17 июль. (ТАСС). «Дейли уоркер» газетаси хабар беради: Англия машинасозлик саноатидаги цех бошлиқлари конференциясининг қатнашчилари Англия ҳукуматининг Қурия масаласида тутган йўлини қоралаб, барча инглиз қуролли кучларини Қуриядан олиб кетишни талаб қилдилар.

Конференцияда, Қурия масаласини тинч йўл блан ҳал қилиш учун Совет Иттифоқи ва Хитой вакилларининг иштироки блан тўла составда Хавфсизлик Советининг мажлиси чақирилсин, деган талаб ўртага қўйилди ва бу талаб жуда кўпчилик овоз блан ма'қулланди.

Глазгодаги «Роллс-Ройс» фирмаси заводининг цех бошлиқлари комитети ҳам шундай талабни ўртага қўйди.

ЛОНДОН, 17 июль. (ТАСС) «Дейли уоркер» газетаси хабар беради: Англия либераллар партиясининг Вудфорддаги бўлимининг матбуот бўлимчаси мудири Рональд Монтегю либераллар партияси Қурия ишларига аралашишни қувватлаганлиги сабабли бу партия сафидан чиққанлигини айтди.

Монтегю атом қуролини тақиқлашни ва атом бомбасини биринчи бўлиб ишлатувчи ҳукуматни ҳарбий жиноятчи деб э'лон қилишни талаб этган тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисидаги мурожаатга имзо тўплашга бутун куч-қувватини сарфлаяжагини айтди.

СПОРТ

Мактаб ўқувчиларининг республика учинчи спартакиадаси қатнашчиларидан бир группаси. **Суратда:** республика чемпиони тошкентли **Лидия Требухина** (чапда), спартакиада қатнашчиси Қашқадар'ё область, Ғузор районидаги 1-нчи мактаб ўқувчиси **Ҳасан Юсупов** (ўртада) ядро ирғитмоқда. Республика чемпиони Тошкентдаги 87-нчи мактаб ўқувчиси **Веннамин Претулло.** **Б. Мазур** фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

☆ ☆

Республика мактаблари ўқувчиларининг спартакиадаси

Республика мактаблари спортчиларининг Тошкентда 4 кун давом этган учинчи спартакиадаси тугади. Спартакиадада Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРнинг шаҳар ва районларидан келган 500 енгил атлётикачи, сузувчи, гимнастикачи ва баскетболчи қатнашди.

Спартакиада ёш спортчиларнинг маҳоратига, талантига, куч ва қувватига намойиш бўлди. Спартакиадада енгил атлётика бўйича республикада иккита янги рекорд қўйилди. Тошкентли Требухина 1 метр 45 сантиметр баландликка сакраб, бундан илгари қўйилган рекордни орқада қолдирди. Самарқанддан келган ёш спортчи қизлар Бондаренко, Асраянц, Клевцова ва Богоутдинова ўртоқлар 400x300x200x100 метр масофага ўтказилган эстафетада маррага икки минут 38,4 секундда етиб келдилар ва бу блан олдинги рекордни орқада қолдирдилар.

Сузишда республика бўйича учта янги рекорд қўйилди. Тошкентли ёш сузучи В. Претулло 100 метр масофага 1 минут 4 секундда ва 200 метрга 3 минут 19,4 секундда сузиб, республика рекордини орқада қолдирди. Тошкентли В. Панарина орқаси блан сузиб, 200 метр масофага 4 минут 03,9 секундда етиб келди ва бундан олдин Ўзбекистонда қўйилган рекорддан ўзиб кетди.

Спартакиадада спортнинг барча турлари юзасидан Тошкент мактабларининг ўқувчилари биринчи ўринни, Самарқанд ўқувчилари иккинчи ва Фарғона ўқувчилари учинчи ўринни олдилар.

ЁШ ПОЛВОНЛАР ВА БОКСЧИЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА МУСОБАҚАСИ

Тошкентда, Сталин номидаги пионерлар саройида ёш полвонларнинг республика мусобақаси бўлиб ўтди. Уч кунлик курашдан сўнг Тошкент шаҳрининг биринчи командаси биринчи ўринни ва иккинчи командаси иккинчи ўринни, Самарқанд шаҳар командаси учинчи ўринни олди.

Турли вазндаги полвонлар орасида тошкентли Абдураҳмонов, Саидов, Гуляев, Раимжонов, Стручков, Гажиев, Колбинцев, Гринберглар республика чемпиони номини олдилар.

М. Горький номидаги паркда бўлган бокс мусобақаларида Тошкент шаҳрининг терма командаси ғолиб чиқди. Иккинчи ўринни Хоразм ва учинчи ўринни Бухоро область командалари олдилар.

Турли категориядаги боксчилар орасида тошкентли Воробьев, Фукс, Горбунов, Раевский, Сирятов, Чирчиқ шаҳарли Ҳусниддинов, наманганли Капкаев, урганчли Зименколарга Ўзбекистон чемпиони номи берилди.

Республикамизнинг бу талантли ёш боксчилари ва полвонлари Ленинград, Таллин шаҳарларида бўладиган Бутун Иттифоқ мусобақаларида қатнашиш учун тайёрланмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН ВОЛЕЙБОЛ МУСОБАҚАСИ

Ўзбекистон ССР биринчилиги учун Тошкент шаҳрида бошланган волейбол мусобақалари тугади.

Хотин-қизлар командалари ўртасида «Локомотив» командаси Ўзбекистон ССРнинг 1950 йилги чемпиони номини олди. Иккинчи ўринни «Наука» ва учинчи ўринни Фарғона «Большевик» командалари олдилар.

Офицерлар уйи ва «Локомотив» жамиятларининг эркаклар командаси ўртасидаги ўйин биринчи куни натижа бермади. Иккинчи куни темирйўлчилар яхши ўйнаб, ғолиб чиқдилар ва улар Ўзбекистоннинг 1950 йилги чемпиони номини олдилар. Иккинчи ўринни Офицерлар уйи ва учинчи ўринни Фарғона «Спартак» командаси олди.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ТЕАТРИ ФАРҒОНА ВОДИСИГА ГАСТРОЛЬГА БОРАДИ

Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драм театрининг бутун ижодий коллективи 20 июльдан бошлаб республикамизнинг Наманган, Андижон, Фарғона, Марғилон, Қўқон шаҳарларига ва қардош Тожикистоннинг Ленинобод шаҳрига гастрольга чиқиб кетади.

Театрнинг репертуарлари ичида Дадианининг «Учқундан аланга», Уйғун ва Иззат Султоннинг «Навоий», Яшин ва Амин Умарийнинг «Ҳамза», Абдулла Қаҳҳорнинг «Янги ер», Яшиннинг «Генерал Раҳимов», ака-ука Турнинг «Элчихона деразасидан», Шекспирнинг «Гамлет» асарлари ва бошқалар бор. Бундан ташқари, В. Вишневскийнинг «Унутилмас 19-нчи йил» пьесасидан парчалар кўрсатилади.

Постановкаларда Ўзбекистон ССР халқ артистлари, Сталин мукофотининг лауреатларидан Сора Эшонтўраева, Олим Хўжаев, Лутфулла Назруллаев, С. Табибуллаев, О. Жалилов, М. Уйғур ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Шукур Бурҳонов иштирок этадилар.

Мас'ул муҳаррир
Ҳ. ҒУЛОМОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун Броненосец «Потемкин» деган бадиий фильмнинг янги овозли нусхаси.

«ВАТАН» — **Броненосец «Потемкин»**.

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Миклухо-Маклай.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Камалак.**

«ХЕВА», «ПУШКИН» — рангдор фильм **Жуковский.**

«ИСКРА» (қишки) — 2-нчи залда **Денгизчи қизи**, бошқа залларда **Броненосец «Потемкин».**

«ИСКРА» (ёзги) — **Саҳродаги қўзғолон.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун **Золушка.**

«ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИГА
трест бош бухгалтери ва мустақил балансга **старший бухгалтер**
К Е Р А К
Зарур бўлганда квартир блан та'минланади. Тошкенет шаҳар, 1-нчи Май кўчаси, 85-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«Средазуголь» комбинатига
Тошкентда ва жойларда ишлаш учун
РАДИООПЕРАТОРЛАР КЕРАК
Навоий кўчаси, 160-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон — 36-160.

СССР Темир йўллар министрлигининг
ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
1950/51 ўқув йилига
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Институтда: **қурилиш, механика, эксплоатация факультетлари** бўлиб, шу мутахассисликлар юзасидан **темир йўл инженерлари тайёрланади.**
Ўқиш муддати **5 ярим йил.**
Ишдан бўшамай ўқиш учун **кечки бўлим ҳам бор.**
Институт студентлари темирйўлчиларга бериладиган барча ҳуқуқлардан фойдаланадилар. Дарсларни яхши ўзлаштирган студентлар 1-нчи курсда 290 сўмдан 395 сўмгача стипендия блан та'минланади.
Институтга ўрта ма'лумотли кишилар қабул қилинади. А'лочилар имтиҳонсиз қабул қилинадилар. Бошқалар рус тили, математика, химия, физика, чет тилдан имтиҳон бериб кирадилар.
Дарслар ўзбек тилида олиб бориладиган группалар ҳам бор.
Аризани институт бошлиғи номига ёзиш ва тегишли ҳужжатларни (ўрта мактаб аттестати, таржимаи ҳол ва 3 та фотокарточкани) қўшиб бериш лозим. Паспортни ўзлари блан олиб келиб кўрсатадилар.
Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Оборонная кўчаси, 1-нчи уй.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04771. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1112.